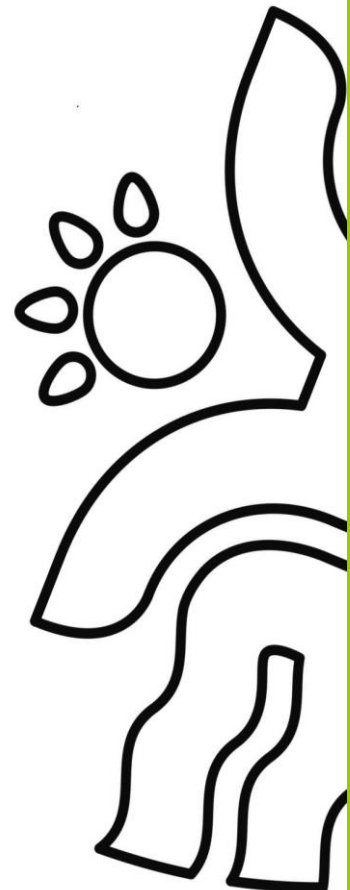

Hjørring Kommune

Miljøgodkendelse af svinebruget på Gønderupgårdvej 195, Vrå

udvidelse fra 255,0 DE til 435,5 DE

§ 12

Lov nr. 1572 af
20. december 2006
om miljøgodkendelse
mv. af husdyrbrug

Dato for gyldighed
12. maj 2015

Teknik og Miljø
Springvandspladsen 5
9800 Hjørring
Telefon 72 33 67 30
teknik-miljoe@hjoerring.dk
www.hjoerring.dk
J. Nr . 09.17.18-P19-24-14

Indholdsfortegnelse

1. Miljøgodkendelsens omfang.....	3
1.1. Resumé.....	3
1.2. Offentlighed.....	4
1.3. Klagevejledning m.v.	4
1.4. Gyldighed.....	5
1.5. Meddelelsespligt.....	5
1.6. Revurdering af miljøgodkendelsen	5
1.7. Ophør.....	5
1.8. Godkendelsens indhold og vurderinger	5
2. Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold	6
2.1. Nye og eksisterende anlæg på ejendommen.....	6
2.2. Anlæggets beliggenhed i forhold til fredninger, bygge- og beskyttelseslinjer mv.....	6
2.3. Placering i landskabet	7
3. Husdyrholdet og produktionsforhold	7
3.1. Husdyrholdet og staldanlæg	7
3.2. Fodring.....	9
4. Gødningstyper og -håndtering	9
4.1. Husdyrgødning	9
4.2. Fosforindhold i husdyrgødningen.....	10
4.3. Staldteknologi. Gyllekøling	11
5. Gener fra husdyrbrugets anlæg	12
5.1. Lugt.....	12
5.2. Fluer og skadedyr.....	13
5.3. Støj, støv og lysgener fra anlægget og maskiner	13
5.4. Transport.....	13
6. Bedriftens påvirkninger af natur og miljø.....	14
6.1. Ammoniakfordampning og naturområder.....	14
6.2. Udbringningsarealer	15
6.3. Fjord og hav	18
6.4. Grundvand.....	18
7. Egenkontrol, management og alternative løsninger	19
7.1. Management og egenkontrol	19
7.2. Alternative løsninger.....	19
8. Bilag	21
Bilag 1. Miljøteknisk redegørelse (fra ansøger).....	21
Bilag 2. Anlægstegning med nr. på bygningsafsnit og lagre.....	24
Bilag 3. Detaljeret vurdering af påvirkninger af naturområder	25
Bilag 4. Detaljeret vurdering af påvirkning af fjord og hav	30
Bilag 5. Notat om Standardsædskifter og referencesædskifter	34

1. MILJØGODKENDELSENS OMFANG

1.1. Resumé

Agnete og Michael Brandgaard Rømer, Gønderupgårdvej 195, 9760 Vrå har ansøgt om en ny miljøgodkendelse af husdyrproduktionen på adressen. Ansøgningen omfatter en udvidelse fra 255,0 til 435,5 DE svin primært gennem udvidelse af soproduktionen. I forbindelse med udvidelsen bliver den eksisterende staldbygning forlænget både mod nord og mod syd. Derudover overdækkes de to gyllebeholdere med teltdug.

Ejer ansøgte og fik en miljøgodkendelse den 18. november 2010, der omhandlede den samme udvidelse fra 260 til 459 DE. Denne miljøgodkendelse blev imidlertid ikke udnyttet inden tidsfristen udløb, og det er årsagen til, at der nu søges på ny. Den nuværende ansøgning er derfor langt overvejende en kopi af ansøgningen fra 2010, med mindre ændringer vedr. staldteknologi, arealtilligende og overdækning af gyllebeholdere.

Den ansøgte ejendom har CVR nr. 3022 7867. Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af den vedlagte miljøtekniske beskrivelse Bilag 1, og med de ændringer, der fremgår af godkendelsens vilkår. Desuden omfatter miljøgodkendelsen alle dyrkningsarealer tilknyttet samme CVR nr.

Ansøgningen om en ny miljøgodkendelse er indsendt til Hjørring Kommune gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem første gang den 10. november 2014.

Hjørring Kommune har vurderet, at der kan meddeles godkendelse af den ansøgte ændring og udvidelse i henhold til de gældende regler¹. Godkendelsen er baseret på oplysningerne i ansøgningen samt efterfølgende beregninger og betinget af følgende **vilkår**:

- Gyldighed (*vilkår 1.4.1.*)
- Ophør (*vilkår 1.7.1.*)
- Beplantning ved gyllebeholder (*vilkår 2.1.1.*)
- Fjernelse af fritliggende gyllebeholder, der ikke er i brug (*vilkår 2.1.2.*)
- Husdyrholdets sammensætning og staldsystemer (*vilkår 3.1.1.*)
- Pumpning af gylle fra beholder til gyllevogn (*vilkår 4.1.1.*)
- Forskrift for olie og kemikalier (*vilkår 4.1.2.*)
- Aftale med biogasanlæg (*vilkår 4.1.3.*)
- Fast overdækning af gyllebeholdere (*4.1.4.*)
- Gyllekøling (*vilkår 4.3.1 til 4.3.7.*)
- Særligt sædskifte i nitratfølsomme indvindingsområder og efterafgrøder (*vilkår 6.4.1. og 6.4.2.*)

Nogle af vilkårene i denne miljøgodkendelse kræver registreringer på bedriften og dokumentation. En samlet oversigt over krav til egne registreringer og dokumentation er gengivet her

- Til dokumentation for, at vilkår vedr. besætningens produktionsniveauer og vilkår vedr. fodring er overholdt, skal gødningsregnskabet kunne forevises.
- Til dokumentation for, at vilkår vedr. sædskifter / efterafgrøder / kvælstofkvote er overholdt skal opbevares: gødningsregnskaber og ansøgninger om støtte efter enkeltbetalingsordningen m.v..

¹ Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug – i resten af teksten blot kaldet "husdyrgodkendelsesloven" samt Lov om miljøbeskyttelse jf. lovbekendtgørelse nr. 1757 af 22. december 2006.

- Til dokumentation for gyllekølingsanlæggets drift skal opbevares: logbog for anlægget, energimåleren skal være forsynet med automatisk datalogning, der registrerer køleeffekten målt i KWh på måneds- og årsbasis. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbogen med angivelse af årsag og varighed.
- Til dokumentation for gyllekølingsanlæggets vedligehold skal opbevares: skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO-certifikat eller lignende om kontrol af anlægget mindst én gang årligt. Den årlige kontrol skal bestå af afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet og den tilhørende alarm.
- Til dokumentation for at gylle leveres til biogasanlæg, skal der laves skriftlig aftale med biogasanlæg om årlig modtagelse af gylle.
- Den ovennævnte dokumentation skal have en sådan form, at den tydeligt kan vise, at vilkårene i godkendelsen er overholdt – uanset driftsmæssig sammenhæng med andre produktionsanlæg.

Den nævnte dokumentation skal opbevares i mindst 5 år. Kommunen skal ved tilsyn og kontrol have adgang til al den nævnte dokumentation.

Det skal understreges, at regler i gældende love, bekendtgørelser og kommunale regulativer altid skal overholdes. Også hvis disse er eller senere bliver skrappere end vilkårene i denne godkendelse.

1.2. Offentlighed

Ansøgningen blev offentliggjort den 11. februar 2015. Der var frist til afgivelse af bemærkninger på 3 uger. Der indkom ingen bemærkninger til ansøgningen

Orientering om udkast til miljøgodkendelse blev den 23. marts 2015 udsendt til høring hos naboer og andre beboere indenfor en beregnet konsekvenszone, samt skønnede parter i sagen, ansøger selv og en række organisationer og private personer, der har anmodet herom. Der var frist til afgivelse af bemærkninger på 6 uger.

Der indkom bemærkninger fra en enkelt beboer/husstand i nærområdet. Der blev protesteret mod udvidelse p.g.a. lugtgener og med begrundelsen, at udvidelsen vil forøge problemer med vinddrift af sprøjtemidler ind over denne nabos frugttræer og køkkenhave.

Bemærkninger gav ikke anledning til følgende justeringer af projektet.

1.3. Klagevejledning m.v.

Ansøger selv kan klage over kommunens afgørelse – dvs. denne godkendelse - indtil 4 uger efter offentliggørelsen. Det samme kan enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagen samt en række foreninger og organisationer m.v.

Klagen skal indsendes til Natur- og Miljøklagenævnet via Klageportalen, som der findes et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klagen skal være modtaget senest den 10. juni 2015.

Natur- og Miljøklagenævnet opkræver et gebyr på 500 kroner. Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen.

Godkendelsen kan godt udnyttes, selvom der klages over den, med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet, og under forudsætning af at andre nødvendige tilladelser er indhentet. Det skal bemærkes, at Natur- og Miljøklagenævnet ved sin behandling kan ændre eller ophæve en godkendelse. Udnyttes en godkendelse, der er klaget over, sker det derfor for egen regning og risiko.

Kommunens afgørelse kan også indbringes for domstolene. En retssag skal være anlagt inden 6 måneder fra den dag, afgørelsen er offentliggjort.

1.4. Gyldighed

Vilkår:

1.4.1. Godkendelsen bortfalder, hvis ikke bygge- og anlægsarbejder er igangsat inden 2 år fra denne afgørelse er meddelt.

Godkendelsen til udvidelse af dyreholdet følger kontinuitetsprincippet jf. § 33 stk. 3 i husdyrbrugsloven regnet fra afslutning af bygge- og anlægsarbejdet.

1.5. Meddelelsespligt

Udskiftning af arealerne omfattet af denne godkendelse skal altid forud anmeldes til kommunen. Dette skal ske senest den 1. august forud for det kommende dyrkningsår².

Anmeldelsen vurderes herefter af kommunen. Udskiftning af arealer inden for samme kategori (ejede/forpagtede og tredjemands arealer) kan ske uden en ny godkendelse såfremt kommunen vurderer, at de nye arealer ikke er mere sårbare².

1.6. Revurdering af miljøgodkendelsen

Virksomhedens miljøgodkendelse og eventuelle tillæg skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering². Den første regelmæssige vurdering af denne miljøgodkendelse skal dog foretages, når der er forløbet 8 år.

1.7. Ophør

Vilkår:

1.7.1. Ved ophør af produktionen skal gyllesystemet tømmes for gylle og staldene rengøres. Gylle og fast gødning bringes ud i henhold til aktuelle regler om udspreddning. Eventuelle rester af olie og/eller kemikalier bortskaffes i henhold til gældende regulativer herfor.

Hvis husdyrproduktionen ophører, skal ejeren kontakte kommunen, så der kan aftales en forsvarelig nedlukningsplan.

1.8. Godkendelsens indhold og vurderinger

I de følgende kapitler gives en detaljeret beskrivelse af den ansøgte produktion og kommunens vurderinger af de mulige effekter på det omgivende miljø og naturen.

Hvis kommunen har fastsat vilkår, vil de være beskrevet detaljeret i begyndelsen af det kapitel eller afsnit, de vedrører. Det vil ofte være sådan, at ansøger skal kunne dokumentere overfor kommunen, at et vilkår er opfyldt. Eventuelle krav til dokumentation er samlet i afsnit 1.1.

Gennem Husdyrloven pålægges den enkelte landmand at redegøre for brugen af BAT - bedst tilgængelig teknologi.

BAT er berørt i flere af de følgende afsnit, og der er evt. formuleret vilkår i relation til EUDirektivets krav herom.

Der skal redegøres for følgende 6 områder: staldindretning, foder, opbevaring/behandling af husdyrgødning, udbringning af husdyrgødning, forbrug af vand og energi, management.

² jf. Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

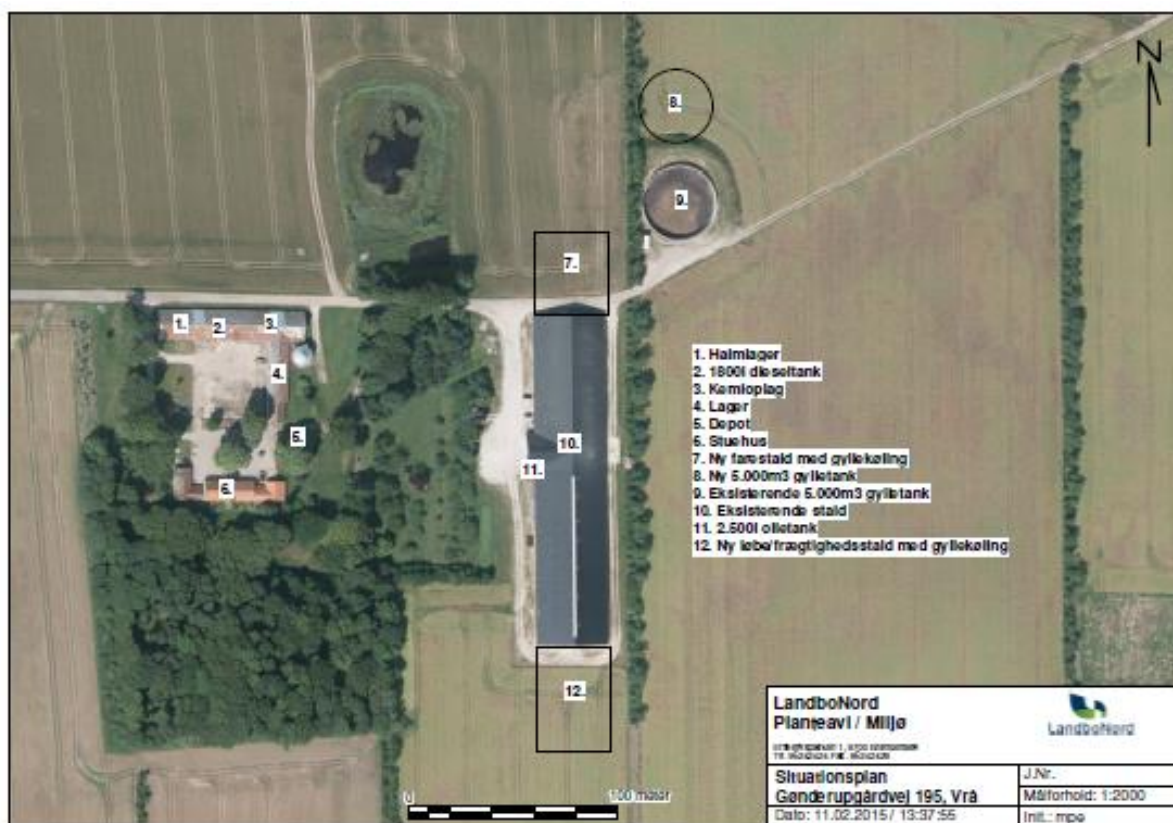
2. HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

2.1. Nye og eksisterende anlæg på ejendommen

Vilkår:

- 2.1.1. Der skal plantes omkring den nye gyllebeholder. Der skal etableres en stedse vedligeholdt læbeplantning, bestående af planter, som i løbet af 4-5 år giver en vedvarende, effektiv sløring. Beplantningsbæltet skal bestå af min. 3 rækker, og være udført senest ét år efter gylletanken er opført.
- 2.1.2. Når gyllebeholderen ikke længere er nødvendig for driften, skal den fjernes senest 1 år efter ophør.

I forbindelse med produktionsudvidelsen forlænges den eksisterende stald i begge ender, med ca. 1.200 kvm mod nord og ca. 1.500 kvm mod syd. De nye staldafsnit udføres i samme materialer som eksisterende stald som er med hvide søstenselementer i 2,4m højde og sort ståltag med 20 % hældning. En ny gyllebeholder på 5.000 m³ opføres umiddelbart nord for den eksisterende gyllebeholder. Vilkår 2.1.1 sikrer at også denne beholder sløres af beplantning.

Anlægstegning. (En tydeligere version af tegningen ses i bilag 2)

2.2. Anlæggets beliggenhed i forhold til fredninger, bygge- og beskyttelseslinjer mv.

Husdyrbrugets projekterede anlæg ligger udenfor fredninger, strand- klit-, sø-, å- og fortidsmindebeskyttelseslinjer og udenfor skov-, vej- og kirkebyggelinjer.

Kommunen har konstateret at alle afstandskrav til vandforsyning, vej og naboskel mv. i henhold til § 8 i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, er overholdt.

Kommunen har desuden konstateret, at det projekterede anlæg ikke er i konflikt med eksisterende fredninger, strand- klit-, sø-, å- og fortidsmindebeskyttelseslinjer og udenfor skov-, vej- og kirkebyggelinjer.

2.3. Placering i landskabet

Gønderupgårdvej 195 blev besøgt den 14. november 2007 med henblik på en vurdering af ansøgningen om at placere en ny svinestald (eksisterende stald i dette projekt) ca. 100 m fra de eksisterende bygninger på ejendommen., samt en ny fritliggende gyllebeholder.

Den nye stald ønskedes placeret øst for de eksisterende bygninger. Gyllebeholderen (den eksisterende) ønskedes placeret mod nordøst for den ansøgte staldbygning i en afstand af ca. 40-50 m.

Efter besigtigelsen blev det vurderet, at den ansøgte placering af svinestalden var hensigtsmæssig i forhold til omgivelserne. Mod nord og øst er der beplantning, der skærmer for staldbygningen, mod vest ligger ejendommens stuehus og mod syd stiger arealet, så staldbygningen ikke bliver synlig for offentligheden.

Hvis svinestalden skulle bygges i tilknytning til ejendommens eksisterende bygninger skulle den placeret nord herfor. Her ville stalden blive placeret i et meget åbent landskabsrum, og den vil kunne ses fra den offentlige vej mod vest. Med hensyn til den fritliggende gyllebeholder oplyste ansøger på stedet, at den skitserede placering er ønskelig af hensyn til driften af ejendommen. Gyllebeholderen er kun meget lidt synlig – hvis overhovedet - fra den offentlige vej mod øst.

Ovenstående vurdering, lægges derefter også til grund for forlængelse af eksisterende stald og placering af ny gyllebeholder i dette projekt.

Der er ingen specielle udpegninger (værdifuldt kulturmiljø, særligt bevaringsværdigt landskab mm.) for området.

Kommunen vurderer, at det samlede bygningsanlæg vil fremstå som en driftsmæssig enhed, der ikke vil ændre væsentligt på oplevelsen af landskabet.

3. HUSDYRHOLDET OG PRODUKTIONSFORHOLD

3.1. Husdyrholdet og staldanlæg

Vilkår:

3.1.1. Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretning m.v. skal være i overensstemmelse med oversigten nedenfor:

Dyrehold og stalddtype	Vægt/aldersgrænser	Antal Årsdyr	DE	Antal stipladser
Årsso, farestald, kassestier, delvis spaltegulv	a)	1.800	122,42	430
Årsso, løbe- og drægtighedsstald, løsgående, delvis spaltegulv	a)	1.800	285,64	765
Smågrise fra 7,2 kg, toklimastald, delvis spaltegulv	7,1 – 31 kg	900	4,17	150
Slagtesvin, Delvis spaltegulv, 25 – 49 % fast gulv	31-107kg	900	23,25	225
Dyreenheder i alt			435,5	

a) Antal fravænnede grise pr. årsso: 29,6, fravænningsvægt: 7,1 kg.

Almindelige sæsonudsving i husdyrproduktionen samt tilpasninger pga. sanering og lignende accepteres. Tilpasninger, f.eks. som følge af ændrede vægtgrænser indenfor samme dyregruppe, accepteres også, så længe det samlede antal DE ikke overskrides.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

Det skal bemærkes, at alle eksisterende staldafsnit indgår i emissionsberegningerne og dermed i den nedenstående vurdering. Kommunen vurderer dermed, at der samlet set, for både de eksisterende og nye staldafsnit, ikke er behov for at stille vilkår om yderligere BAT- tiltag vedr. staldindretning frem til næste revurdering. I vurderingen er indgået hensyn til de eksisterende staldes alder og staldsystemer samt en afvejning af forholdet mellem miljøeffekt og omkostninger.

Som udgangspunkt finder kommunen, at BAT-niveau for ammoniakfordampning skal svare til en beregning foretaget ud fra Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT).

Kommunen har beregnet BAT-niveau for produktionen således:

	Antal årsdyr	Vejledende ammoniakemission	
		Kg N/ år / dyr	kg N/år
Søer, løbe-drægtigheds eksisterende stald, løsgående, delvis spalter	1.050	2,11	2.216
Søer farestald, eksisterende stald, kassestier, delvis spalter	1050	0,75	788
Søer, nye staldafsnit (<250 DE)	750	2,52124	1.891
Smågrise, eksisterende stald, delvis fast gulv, 7,1 – 31 kg	900	0,04308	39
Slagtesvin, eksisterende stald, 25-49% fast gulv, 31 -107 kg	900	0,36133	325
Den samlede emission fra anlæg må maksimalt være			5.258

Miljøstyrelsens ansøgningsystem har beregnet emissionen fra den ansøgte produktion til 5.249 kg N/år.

BAT kravet i forhold til Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT) er dermed overholdt.

3.2. Fodring

Der anvendes tidssvarende foderplanlægning og udfodringsteknikker, der er med til at begrænse spild og tab af næringsstoffer til miljøet. Kommunen vurderer, at der med de nuværende og planlagte tiltag til opbevaring og håndtering af foder ikke sker en væsentlig øget påvirkning af omgivelserne.

Med henblik på at reducere dyrenes N-udskillelse er det ifølge BREF-dokumentet (2003) BAT at tilpasse foderet til dyrenes behov i de forskellige produktionsfaser (fasefodring), at optimere foderet på baggrund af fordøjelige/disponible næringsstoffer samt at tilsætte foderet aminosyrer, for at undgå overfodring med ikke-essentielle aminosyrer. Derudover nævnes det, at visse foder-tilsætninger, herunder enzymer, kan forøge fodereffektiviteten. Tilsvarende er det, med henblik på at reducere dyrenes fosforudskillelse, BAT at anvende fasefodring med højtfordøjelige uorganiske foderfosfater og/eller fytase.

På bedriften anvendes fasefodring til søerne. Der tilsættes syntetiske aminosyrer til alt foder og fytase.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

Sammenholdes ansøgers valg af fodringsteknik med BREF-dokumentet, vurderer kommunen, at det ansøgte projekt lever op til kravene til BAT vedr. fodring.

4. GØDNINGSTYPER OG -HÅNDTERING

4.1. Husdyrgødning

Vilkår:

- 4.1.1. Der skal anvendes gyllevogne med påmonteret pumpe og returløb, således at spild af flydende husdyrgødning undgås. Alternativt kan der ved hver gylletank, hvor der sker påfyldning af gyllevogn, anlægges en læsseplads, således at spild kan opsamles. Pladsen skal etableres i henhold til Landbrugets Byggeblad for "læsseplads for gyllevogne", nr. 103.11-2. Afløbet/pumpebrønden skal dimensioneres således, at også et større spild kan opsamles.
- 4.1.2. Kommunens forskrift for opbevaring af olie og kemikalier skal følges.
- 4.1.3. Der skal laves skriftlig aftale med biogasanlæg om årlig modtagelsen af gylle svarende til 175 DE. Aftalen skal kunne fremvises, når Kommunen forlanger det.
- 4.1.4. Der skal etableres fast overdækning på den eksisterende og den nye gyllebeholder (anlæg 8 og 9 på anlægstegningen)

Den producerede husdyrgødning på ejendommen er alene svinegylle. Der produceres i alt på ejendommen 12.128 tons gylle pr. år. Husdyrgodkendelsesloven kræver da, at alle arealer under CVR-nummeret skal omfattes af miljøgodkendelsen. Dette kræver, at den samlede mængde af produceret husdyrgødning gøres op og indgår i ansøgningssystemets beregninger af udbringningsarealernes belastning med kvælstof og fosfor.

Oversigt over den samlede produktion af husdyrgødning samt tilførsel og afsætning.

Gødningstype	DE
Svinegylle produceret på Gønderupgårdvej 195	435,5
Gylle afsat til biogasanlæg	175,2
I alt (til udspreddning på ejede og forpagtede arealer)	260,3

Opbevaringen af gyllen fremgår af tabellen nedenfor.

Opbevaringsanlæg	Beholder nr.	Byggeår	Kapacitet (m ³)	Overdækning
Gyllebeholder	1	2008	5.000	Teltdug
Gyllebeholder	2	Ny	5.000	Teltdug
I alt			10.000	

Placeringen af gyllebeholderne på ejendommen fremgår af oversigtstegningen i Bilag 2.

Der er stillet vilkår vedr. pumpning af gylle for at undgå spild og dermed risiko for forurening af jord, overfladevand og grundvand. Kommunen vurderer, at vilkårene om ikke-faste pumpeanlæg samt beredskabsplan vil være afgørende for at forebygge en utilsigtet forurening af det nærliggende vandløb.

Der er stillet vilkår om, at kommunens regulativ for opbevaring af olie og kemikalier skal følges. Hensigten er på samme måde at minimere risikoen for forurening af jord, overfladevand og grundvand.

Ansøger råder over knap 186 ha til udspreddning af husdyrgødning. Produktionen vil derfor i praksis ikke kunne udvides ud over 260 DE, før der er fundet afsætning for den resterende gylle, svarende til 175 DE. Gennem det årlige, indberettede gødningsregnskab skal landmanden til en hver tid dokumentere, at der er areal til rådighed, så harmonikravet på 1,4 DE/ha ikke overskrides. Ansøger har opgivet, at afsætningen sikres gennem aftale med biogasanlæg. Vilkår 4.1.3 fastholder denne forudsætning.

Vilkåret vedr. overdækning er med til at sikre, at ammoniakfordampningen fra produktionen holdes under det niveau, der omtales i 6.1. "[Ammoniakfordampning og naturområder](#)". Overdækningen vil desuden reducere lugtemission til omgivelserne.

Alle tanke opfylder Husdyrgødningsbekendtgørelsens skærpede krav (pr. 15.08.2008) til pumper etc. Der udføres 10 års-beholderkontrol af godkendt firma. Tankene tømmes normalt 1 gang årligt med henblik på inspektion.

Jf. BREF er det BAT at opbevare gylle i en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Beholderens bund og vægge skal være tætte og korrosionsbeskyttede. Beholderens skal tømmes jævnlige af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse – normalt 1 gang årligt. Der omrøres kun i gyllen umiddelbart før tømning af beholderen. Det er endvidere BAT at overdække beholderen med fast låg eller med et naturligt flydelag eller et flydelag, der etableres med snittet halm eller tilsvarende.

Ligeledes ifølge BREF kan det være BAT at foretage en behandling af husdyrgødning på bedriften under visse betingelser. Disse betingelser vedrører landbrugsareal til rådighed, overskud af eller efterspørgsel på lokale næringsstoffer, teknisk assistance, marketingsmuligheder for grøn energi samt lokale regler. Er der f.eks. et overskud af næringsstoffer i området, men tilstrækkelig areal til at udbringe husdyrgødningen, kan det være BAT at foretage separation af husdyrgødningen.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

Sammenholdes ansøgers foranstaltninger vedr. opbevaring og håndtering af husdyrgødning med BREF-dokumentet, vurderer kommunen, at det ansøgte projekt lever op til kravene til BAT på området.

4.2. Fosforindhold i husdyrgødningen

Ved udbringning af husdyrgødning svarende til harmonikravet for kvælstof (1,4 DE/ha) vil fosfortilførslen til udbringningsarealerne for flere husdyrtyper overstige afgrødernes behov. Ved en

fortsat ophobning af fosfor i landbrugsjorden er der risiko for, at fosforbidraget fra landbrugsjorden til vandmiljøet kan øges. Miljøstyrelsen har i sin vejledning om emissionsgrænseværdier fastlagt, hvor langt man kan nå ned i kg P/DE ved hjælp af den bedste tilgængelige teknik (BAT)

Denne grænse for de enkelte husdyrgrupper fremgår af kolonnen Kg P/DE i tabellen nedenfor. Tabellen viser desuden, hvor stort fosforindholdet i alt må være i husdyrgødningen i den ansøgte produktion (BAT-niveauet):

	Antal DE	Kg P/DE	Kg P
Søer	408,2	23,0	9.388,6
Smågrise	4,17	27,8	115,9
Slagtesvin	23,25	20,5	476,6
Fosforindholdet i husdyrgødning må maksimalt være i alt			9.981kg P
Ved 1,4 DE/ha svarer dette til maksimalt			32 kg P/ha

Ifølge ansøgningen produceres der i alt 5.598 kg P i husdyrgødningen i ansøgt produktion.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

Kommunen vurderer, at projektet lever op til BAT-kravet hvad angår fosforindholdet i husdyrgødningen.

4.3. Staldteknologi. Gyllekøling

Vilkår:

- 4.3.1. Der skal etableres et anlæg til gyllekøling i de to nye staldafsnit, afsnit 7 og 12 på anlægstegningen i henhold til teknologiblade fra Miljøstyrelsen. Ved anlæg til køling af gylle forstås varmeoptager (herunder køleslager), varmepumpe og varmebeholder, der herefter benævnes anlægget.
- 4.3.2. Anlægget skal have en varmepumpe med en køleeffekt på mindst 28,2 W/m² gyllekanal ved gyllekanaler på 40 cm dybde (jf. teknologiblade) ved en reduktion i ammoniakemissionen på 25%.
- 4.3.3. Varmepumpens effekt skal dokumenteres. Varmepumpen skal kunne levere en årlig køleydelse, der mindst svarer til 28,2 W/m² x antal m² gyllekummer i 8760 timer pr. år.
- 4.3.4. Gyllekølingsanlægget skal være i drift hele året (8.760 timer).
- 4.3.5. Der skal monteres en typegodkendt energimåler på varmepumpen. Energimåleren skal være forsynet med automatisk datalogger, der registrerer den månedlige køleydelse målt i kWh.
- 4.3.6. Anlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem samt en alarm og en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper anlægget. Anlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
- 4.3.7. Anlægget skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning.

Der gøres opmærksom på, at hvis der i forbindelse med gyllekølingsanlægget skal føres rør uden for stalden kræver dette en særskilt tilladelse efter miljøbeskyttelsesloven.

Ansøger har valgt at installere gyllekøling i de to nye staldafsnit som en af løsningerne for at opnå det krævede BAT-niveau. I ansøgningen er det således indregnet, at gyllekølingen bidrager med en ammoniakreduktion på 25% svarende til en reduktion på 529 kg N pr. år.

For at sikre en reduktion på 25%, skal der køles med 28,2 W/m² gyllekanal ved en kanaldybde på 40 cm dybde, hvor køleslangerne er indstøbt i bunden. Den kølede gylleoverflade i det ansøgte projekt er 1.010 m² gylleoverfalde, hvilket vil medføre en effekt på 249.285 kWh/år.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

Sammenholdes ansøgers tiltag med BREF-dokumentet, vurderer kommunen, at det ansøgte projekt lever op til kravene til BAT vedr. staldteknologi.

5. GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG

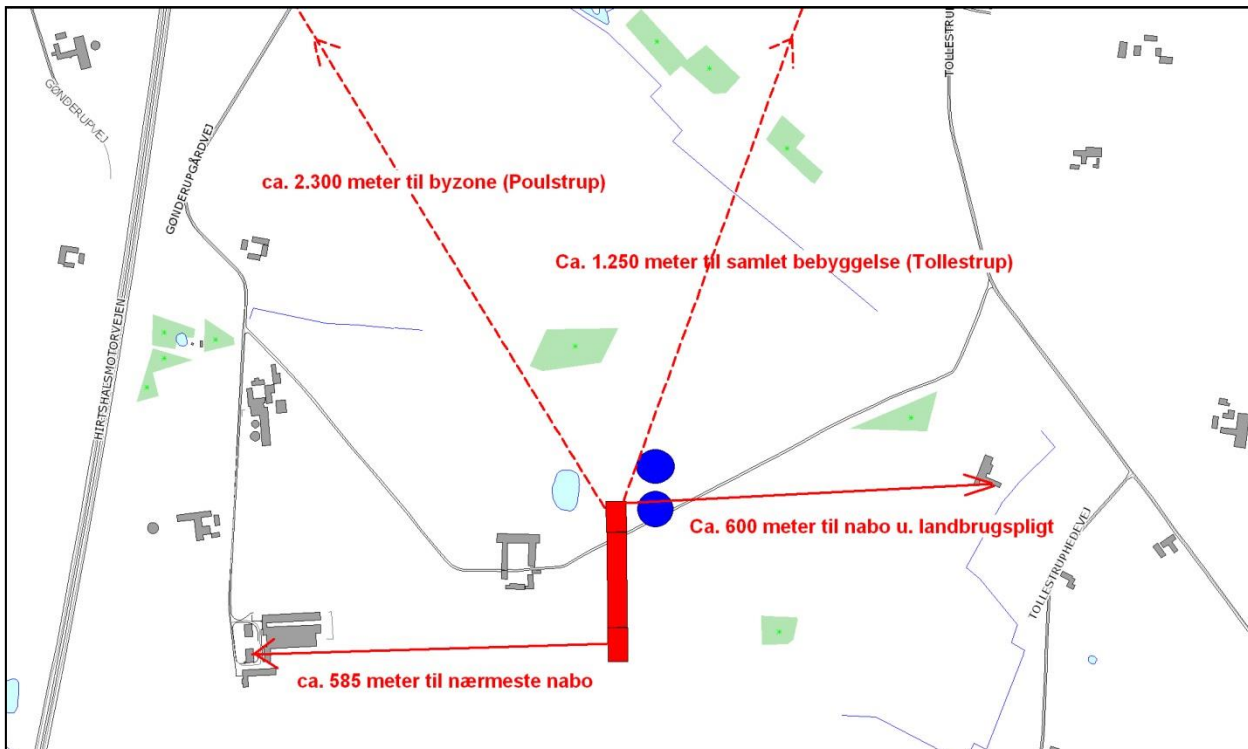
5.1. Lugt

Miljøstyrelsens ansøgningsssystem har beregnet hvilke afstande, der mindst skal være fra stalddene til forskellige beboelsestyper, se tabellen nedenfor. Her ses også de målte afstande til den nærmeste beboelse indenfor hver type.

Områdetype	Geneafstanden minimum (m)	Aktuelle afstande (m)
Byzone / Sommerhusområde	517	2.300
Samlet bebyggelse	364	1.250
Enkelt bolig	164	585

Lugtgeneafstandene er beregnet for fuld besætning. Alle eksisterende og nye stalde indgår i beregningen. Som det ses overholder anlægget de krævede minimumsafstande for lugtgener

Geneafstanden tager udgangspunkt i afstanden fra centrum af et staldanlæg til en nabo/områdegrænse, hvor genekriteriet skal overholdes. Da der er flere lugtkilder (flere stalde) beregnes en vægtet gennemsnitsafstand, der tager hensyn til, at der er flere stalde med forskellige emissioner. Det betyder, at afstanden til områdetyperne er beregnet ud fra et teoretisk lugtcentrum. Nærmeste "områdetyper" ses på kortet nedenfor.

Afstanden til nærmeste nabo, samlet bebyggelse og byzone

5.2. Fluer og skadedyr

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra fluer og gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.). Det vurderes, at ejendommens tiltag til forebyggelse og bekæmpelse af fluer og skadedyr vil være tilfredsstillende.

5.3. Støj, støv og lysgener fra anlægget og maskiner

De væsentligste stationære støjkluder fra husdyrbruget er ventilationsanlæg, gyllepumper, foderanlæg samt den daglige brug af traktor og transportere til og fra ejendommen. Der må endvidere påregnes støj fra dyrene, når de flyttes til og fra ejendommen. Hovedparten af de stationære støjkluder er placeret inde i bygningerne.

Fra anlægget kan der fremkomme støvgener i forbindelse med levering af kraftfoder og mineraler. I forbindelse med transportere til og fra markerne samt ved markarbejde kan der opstå støvgener i lokalområdet.

Eventuelle lysgener fra ejendommen kan stamme fra staldanlæg, hvor der er tændt lys om aftenen.

Det er kommunens vurdering, at eventuelle støj- og støvgener samt belysningen på ejendommen ikke vil medføre væsentlige gener for naboer eller for trafikanter.

5.4. Transport

I miljøgodkendelsen skal der indgå en vurdering af, om til- og frakørsel til virksomheden vil kunne ske uden væsentlig miljømæssige gener for de omboende. Færdsel på offentlig vej reguleres derimod af færdselsloven og håndhæves af politiet. Forhold vedrørende private fællesveje administreres af kommunen som vejmyndighed efter privatvejsloven.

Hovedparten af transportere til og fra ejendommen med foderstoffer og levering/afhentning af dyr samt gylletransporter sker i dagtimerne. Udbringning af husdyrgødning kan ske aften og nat i forårsperioden.

Transport af korn og halm sker primært i høstperioden og vil evt. også finde sted aften og nat. I forbindelse med høst af grovfoder, kan kørsel ligeledes finde sted aften og nat.

Kommunen vurderer, at omfanget af kørsel til og fra ejendommen ikke vil antage et omfang, der vil være til væsentlig gene for beboerne i området. Antallet af transporter fremgår af Bilag 1.

6. BEDRIFTENS PÅVIRKNINGER AF NATUR OG MILJØ

6.1. Ammoniakfordampning og naturområder

Beregninger af bedriftens fordampning af ammoniak er foretaget automatisk i Miljøstyrelsens ansøgningssystem. Beregningerne bygger på det ansøgte projekt og de vilkår, der fremgår af de foregående afsnit.

Ifølge husdyrgodkendelsesloven er det et krav, at der skal ske en reduktion af ammoniakfordampningen på 30 % for de nye stalde – i forhold til et fastlagt reference-staldsystem. Beregningerne viser, at dette krav er opfyldt.

Kommunens vurdering af udvidelsens påvirkning af naturen, herunder beregninger af ammoniakafsætning, omfatter hele husdyrbruget, dvs. både eksisterende og nye anlæg. Kommunens vurdering af påvirkningen med ammoniak skal tage udgangspunkt i driften fra før husdyrbruget udvidede første gang efter 1. januar 2007. I 2008 blev der givet godkendelse til etablering af husdyrbruget. Vurderingen af påvirkningen med ammoniak tager således udgangspunkt i nudriften fra før etableringen i 2008³, d.v.s. ingen husdyr.

Den samlede fordampning af ammoniak fra stald og lager er beregnet til 0 kg N/år i "nudrift" og 5.249 kg N/år i ansøgt drift. Udvidelsen af husdyrbruget medfører således en øget fordampning af ammoniak fra stalde og lagre på 5.249 kg N/år.

I nærheden af husdyrbruget er der ingen Natura 2000 områder (kategori 1-natur), eller naturområder omfattet af § 7 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (kategori 2-natur) men flere mindre overdrev, heder og moser beskyttede efter § 3 i Naturbeskyttelsesloven (kategori 3-natur). Det er Kommunens vurdering, at der ikke er ammoniakfølsom skov (kategori 3-natur) i nærheden.

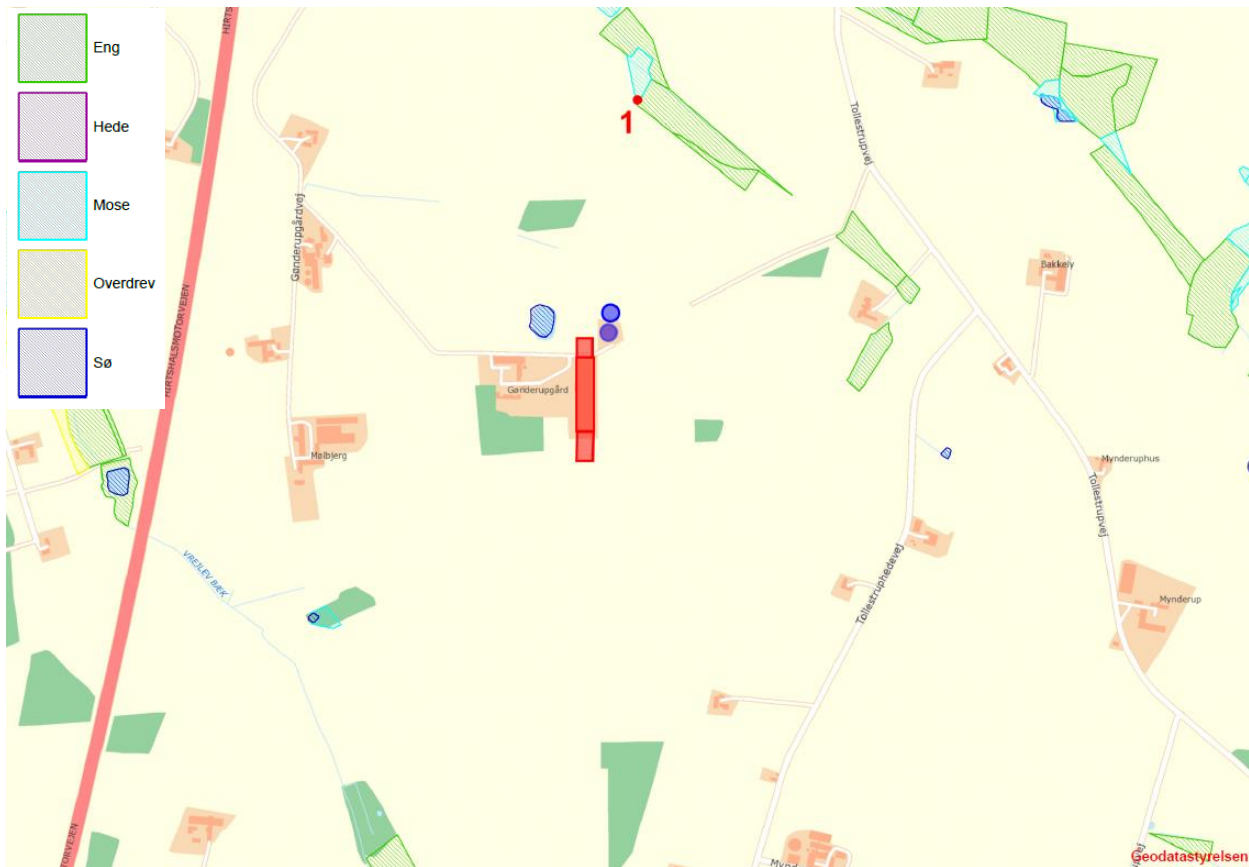
Den forøgede belastning af ammoniak fra stald og lager i et udvalgte naturpunkt (se nedenstående kort) er beregnet til 0,7 kg N/ha per år.

Kommunen vurderer, at udvidelsen:

- vil have en neutral effekt på naturen i Natura 2000 områder (kategori 1-natur)
- ikke vil påvirke naturarealer beskyttet efter husdyrgodkendelseslovens § 7 (kategori 2-natur) eller heder, moser, overdrev og skove (kategori 3-natur)
- vil have en neutral effekt på yngle-/rasteområder for arter beskyttede efter EF-habitatdirektivet bilag IV
- vil have en neutral effekt på beskyttet natur, der støder op til ejendommens udbringingsarealer.

Kommunen vurderer samlet, at den projekterede udvidelse kan gennemføres uden negative konsekvenser for den omgivende natur.

³ Jf. § 26 i Husdyrgodkendelsesloven

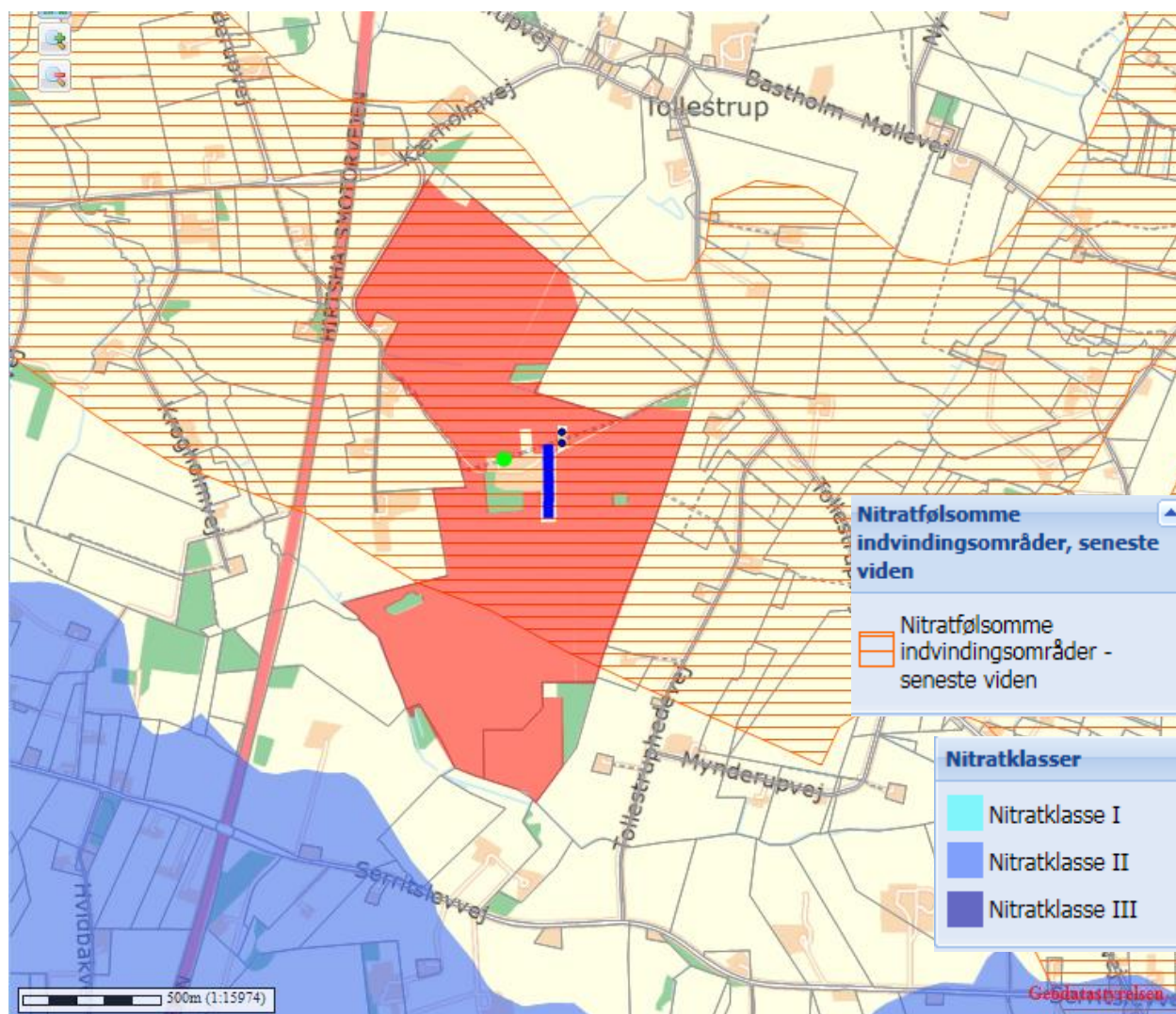

Husdyrbrugets beliggenhed i forhold til naturpunkt 1 (rød prik).

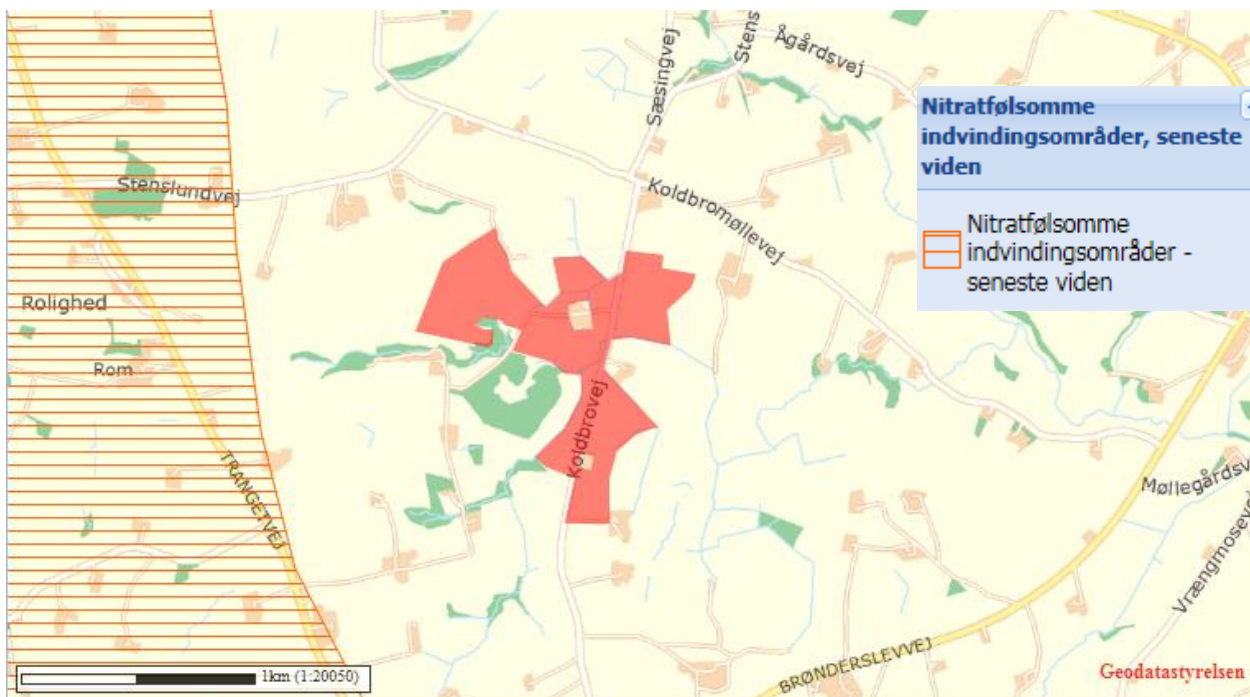
Kommunens detaljerede vurdering af naturforholdene ses i Bilag 3.

6.2. Udbringningsarealer

Til bedriften hører 185,67 ha ejede og forpagtede udbringningsarealer. Arealerne er ifølge ansøger fratrukket eventuelle randzoner. De ejede og forpagtede arealerne modtager gylle fra op til 1,4 DE/ha. Gylle fra resterende 175 DE skal afsættes til biogasanlæg. De to nedenstående kort viser de arealer, bedriften råder over samt de eventuelle sårbare områder og oplande.

Udbringningsarealerne omkring ejendommen (135 ha) og følsomme områder

Udbringingsarealer nær Øster Vrå (51 ha) samt følsomme områder

De mulige konsekvenser for de berørte følsomme områder er nærmere beskrevet og vurderet i de følgende afsnit.

Al gylle udbringes efter reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen og i henhold til Plantedirektoratets normer for tilførsel af næringsstoffer til afgrøderne. Gyllen udbringes med slæbeslanger samt ved nedfældning. Der udarbejdes mark- og gødningsplan, og der tages analyser af gyllen. Der udbringes ikke husdyrgødning på vandmættede, snedækkede, frosne eller oversvømmede arealer.

Jf. BREF er det med henblik på at reducere tabet af næringsstoffer til omgivelserne BAT at afbalancere tilførselen af gødning med afgrødens behov for næringsstoffer. Det er endvidere BAT at reducere risikoen for forurening af omgivelserne ved ikke at tilføre gødning til vandmættede, oversvømmede, frosne eller snedækkede arealer. Endvidere at undlade at tilføre gødning til arealer der skråner, støder direkte op til vandløb samt at udbringe gødning så tæt som muligt på tidspunktet for afgrødens optagelse af næringsstoffer. Det er endvidere BAT at tilrettelægge udbringningen af husdyrgødningen således at risikoen for lugtgener for omgivelserne minimeres.

Kommunens vurdering af BAT i forhold til udbringning af husdyrgødning

Miljøstyrelsen skriver i "Vejledning om emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)" om ammoniakfordampning fra udbringning af husdyrgødning:

De teknikker, der i marken kan reducere ammoniakfordampningen ved udbringning, er rettet mod at begrænse det tidsrum, i hvilket den mineralske del af kvælstofindholdet i gyllen er i kontakt med luften, eller sikrer, at den mineralske del forbliver på opløst form. Konkret omfatter det teknikker, der sørger for, at gyllen hurtigt kommer ned på eller i jorden, eller som giver gyllen en lavere pH-værdi (svovlsyrebehandling).

Hjørring Kommune er enig med Miljøstyrelsen, der i vejledningen konkluderer, at gældende lovregulering, herunder allerede gennemførte ændringer af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, vedrørende udbringning af husdyrgødning er BAT for så vidt angår ammoniakfordampningen i marken.

Kommunen finder derfor, at det ansøgte lever op til kravene til BAT vedr. udbringning af husdyrgødning.

6.3. Fjord og hav

Udspretningsarealerne i den ansøgte bedrift afvander til Skagerak (135 ha) og til det Nordlige Kattegat (51 ha). Påvirkningen fra husdyrbruget skal derfor vurderes ud fra husdyrgodkendelsesloven, ud fra habitatdirektivet og i forhold til mål og rammer i den statslige Vandplan 2009 - 2015 for Nordlige Kattegat og Skagerrak

Til den nordlige del af Kattegat og til Skagerrak stilles der i husdyrgodkendelsesloven ikke maksimale grænser for udledning af kvælstof og fosfor, der rækker ud over de generelle harmoniregler til dette vandområde.

Det er kommunens vurdering, at en forøget udledning af kvælstof og fosfor fra oplandet vil kunne medføre en merbelastning af det kystnære habitatområde "Aalborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord" (Habitatområde nr. 14) og Natura 2000 området "Hirsholmene og Elling Ås udløb" (Habitatområde nr. 4). Ifølge Natura 2000-basisanalysen for Hirsholmene og Elling Ås udløb er det marine miljø i Kattegat påvirkeligt af effekten fra tilførsel af næringsstoffer på grund af strømforholdene.

Kommunen skal derfor foretage en vurdering af, om udvidelsen af husdyrbruget i sig selv eller i sammenhæng med andre projekter vil kunne medføre en væsentlig belastning for habitatområderne.

Kommunen har foretaget en vurdering af projektet i overensstemmelse med habitatdirektivets retningslinier og Miljøstyrelsens vejledning. Den nærmere vurdering ses i Bilag 4.

Konklusionen er, at hverken påvirkningen fra det ansøgte projekt i sig selv eller i kumulation med andre planer og projekter vil medføre skadevirkning på de marine miljøer i Kattegat og Skagerrak som følge af udledning af kvælstof og fosfor.

6.4. Grundvand

Vilkår:

- 6.4.1. På bedriften må ikke anvendes et svinesædskifte, der har et højere udvaskningsindeks end 98, jf. Bilag 5
- 6.4.2. På bedriften skal der hvert år i markerne beliggende i nitratfølsomt område (mark nr. 1-0, 2-0, 3-0, 4-0, 5-0, 6-0, 6-1, 6-2, 7-0, 8-0, 9-0, 10-0) være 4 % efterafgrøder, svarende til alt 5,4 ha – ud over de til en hver tid gældende, generelle krav om efterafgrøder. Efterafgrøderne skal følge de samme regler som gælder for de lovpligtige efterafgrøder hvad angår artsvalg, dyrkningsperiode og kvælstofgødning. Hverken de ekstra efterafgrøder eller efterafgrøder som følge af de generelle krav, der placeres i markerne i nitratfølsomt område, må erstattes af "grønne marker".

134,84 ha af udbringningsarealerne er beliggende i nitratfølsomt indvindingsområde. Det er alle de marker, der i ansøgningen er placeret omkring ejendommen, se kortet i afsnittet ovenfor. Der er ikke udarbejdet indsatsplan for området.

Husdyrgodkendelsesloven stiller krav om, at udvaskningen fra udbringningsarealer i sådanne områder ikke må øges fra nudrift til ansøgt produktion, hvis den i efter-situationen er over 50 mg nitrat/liter. For at overholde dette krav, har ansøger valgt virkemidler, som afspejles i de to vilkår ovenfor.

Med de nævnte vilkår viser beregningerne i Miljøstyrelsens ansøgningsssystem viser, at udvaskningen af nitrat fra rodzonen er på 77 mg nitrat pr. liter i eftersituationen. Der sker dermed ikke nogen merudvaskning fra nudrift til ansøgt produktion, og lovens krav er opfyldt.

7. EGENKONTROL, MANAGEMENT OG ALTERNATIVE LØSNINGER

7.1. Management og egenkontrol

Nedenfor ses ansøgers redegørelse for management og egenkontrol. Ansøgers egen redegørelse er gengivet i *kursiv*.

- *Der udarbejdes mark- og gødningsplan i henhold til lovkrav, således at tildelingen af næringsstoffer til afgrøderne optimeres*
- *Kvælstoftilførslen korrigeres årligt i forbindelse med kvælstofprognosen, der offentliggøres omkring 1. april (N-prognosen afhænger af klimaet de enkelte år).*
- *Der er tilknyttet en række fagkonsulenter, der gennemgår bedriften med ejer og medarbejdere efter behov (E-kontrol).*
- *Besætningen gennemgås sammen med dyrlæge hver 4. uge, hvor besætningens behandlingsbehov konstateres.*
- *Fodersammensætning og fodringsstrategi evalueres og tilpasses løbende, således at nyeste viden anvendes.*
- *Der føres sprøjtejournal, medicinjournal og logbog for gylletanke.*
- *Gylletanke bliver kontrolleret hvert 10. år af autoriseret kontrollant.*
- *Der er lavet beredskabsplan, således at evt. uheld kan stoppes, og konsekvensen for det omgivende miljø begrænses mest muligt*
- *Ejendommen er Danish certificeret.*
- *Personalet uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.*
- *Staldafsnittene er tilkøbet alarmanlæg.*

Den nævnte beredskabsplan for bedriften, beskriver hvordan medarbejdere og ejer skal handle i tilfælde af brand, overløb af gylle, kemikalie- og oliespild samt strømsvigt m.v.. Beredskabsplanen var vedhæftet ansøgningen.

Kommunen har vurderet beredskabsplanen og finder, at det ikke er nødvendigt at stille yderligere vilkår.

I forbindelse med ansøgningen er der derudover indsendt en række oplysninger om de øvrige produktionsforhold på ejendommen, herunder oplysninger om ventilationsforhold, spildevandsforhold, forbrug af råvarer, energi og vand, transport til og fra ejendommen, affaldshåndtering samt støjkilder på ejendommen. Den samlede redegørelse ses i Bilag 1.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

I henhold til BREF (2003) er det BAT at uddanne bedriftens personale, at registrere energi- og ressourceforbrug samt forbrug og anvendelse af handels- og husdyrgødning. Endvidere at have procedurer for at sikre ren- og vedligeholdelse af bygninger og inventar, at planlægge gødning af markerne korrekt samt at have nødfremgangsmåde ved evt. uheld.

Det vurderes at ansøgning i forhold til management og egenkontrol lever op til kravet om BAT

Der er i ansøgningen redegjort for hvordan det ansøgte med hensyn til ventilationsforhold og forbrug af energi og vand lever op til kravet om BAT. Kommunen vurderer på baggrund af det oplyste, at det ikke er nødvendigt at stille yderligere vilkår, og at det ansøgte på de to områder lever op til kravet om BAT.

7.2. Alternative løsninger

Nedenfor ses ansøgers redegørelse for alternativer og 0-alternativer i forhold til det ansøgte. Ansøgers redegørelse er gengivet i *kursiv*.

Alternativet til den videre udvikling af ejendommen ville være etablering af en svineproduktion på en anden ejendom. Det planlagte anlæg ligger imidlertid optimalt i forhold til naboer og natur og kan drives med minimal påvirkning af omgivelserne. Med udvidelsen opnås en harmonisk bedrift, der også fremadrettet kan udgøre et udkårne for ejerne.

0-alternativet er i realiteten det samme som en begyndende afvikling af ejendommen. Strukturudviklingen i landbruget og statens krav til anvendelse af nye miljøteknologier gør, at man i dag skal have nogle større enheder, hvis man også i fremtiden vil producere grise i Danmark.

Med udvidelsen lever produktionen op til de skærpede krav til BAT og 30% ammoniakreduktion. Der investeres således i ny teknologi til at reducere belastningen fra bedriften. Samtidigt lever farmen om til de skærpede krav til udbringning af husdyrgødning, herunder krav til grundvandsarealer. Disse miljøforbedringer vil udeblive hvis ikke udvidelsen gennemføres.

8. BILAG

Bilag 1. Miljøteknisk redegørelse (fra ansøger)

Energi- og ressourceforbrug	Ansøgningsnr. 71575	Dato 11.02.2015
Oplysninger om ejendommen "Gønderupgård" Gønderupgårdsvej 195		

A. Ventilation af driftsbygninger					
Bygning nr.	Antal afkast	Afkast højde, m	Afkast højde, over tag	Overtryk/undertryk/andet	Bemærkninger
1.1.1	8	9,3	30/60 cm	undertryk	Færestald
1.1.2	20	-	-	-	Eksisterende
1.1.3	3	-	-	-	Drægtighed
Bemærkninger:					

B. Spildevand				
Spildevandstype	Årlig mængde, ca. m ³		Opsamling / bortskaffelse	
	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt
Sanitært spildevand (drift)	170	170		Mini rensningsanlæg
Vaskeplads	100	100		til gylle
Tagvand fra stalde	4460	6930	buffer sø	buffer sø
Bemærkninger:				

C. Forbrug af råvarer, energi og vand			
Ressource	Nudrift	Ansøgt	Opbevaring (tanktype, bygning, indretning)
Diesellole til traktorer m.v.	10.000 l	10.000 l	2500 l tank i bygning 5
Fyringsolie	16.000 l	10.000	2500 l tank ved afsnit 7
Smøreolie	200 l	200 l	tromle i bygn. 5
Kunstgødning	Forbrug reguleres i h.t. kvælstofprognose		
Indkøbt foder/korn	685 t	1200 t	I siloer afsnit 8
korn eget avl	800 t	800 t	I udendørs kornsilo
Pesticider	Forbrug registreres i sprøjtejournal		
Elforbrug til lys, opvarmning m.v.	250.000 kwh (skønnet forbrug)	425.000 kwh	
Drikkevand og vaskevand (drift)	8000 m ³	13.600 m ³	
Andet			

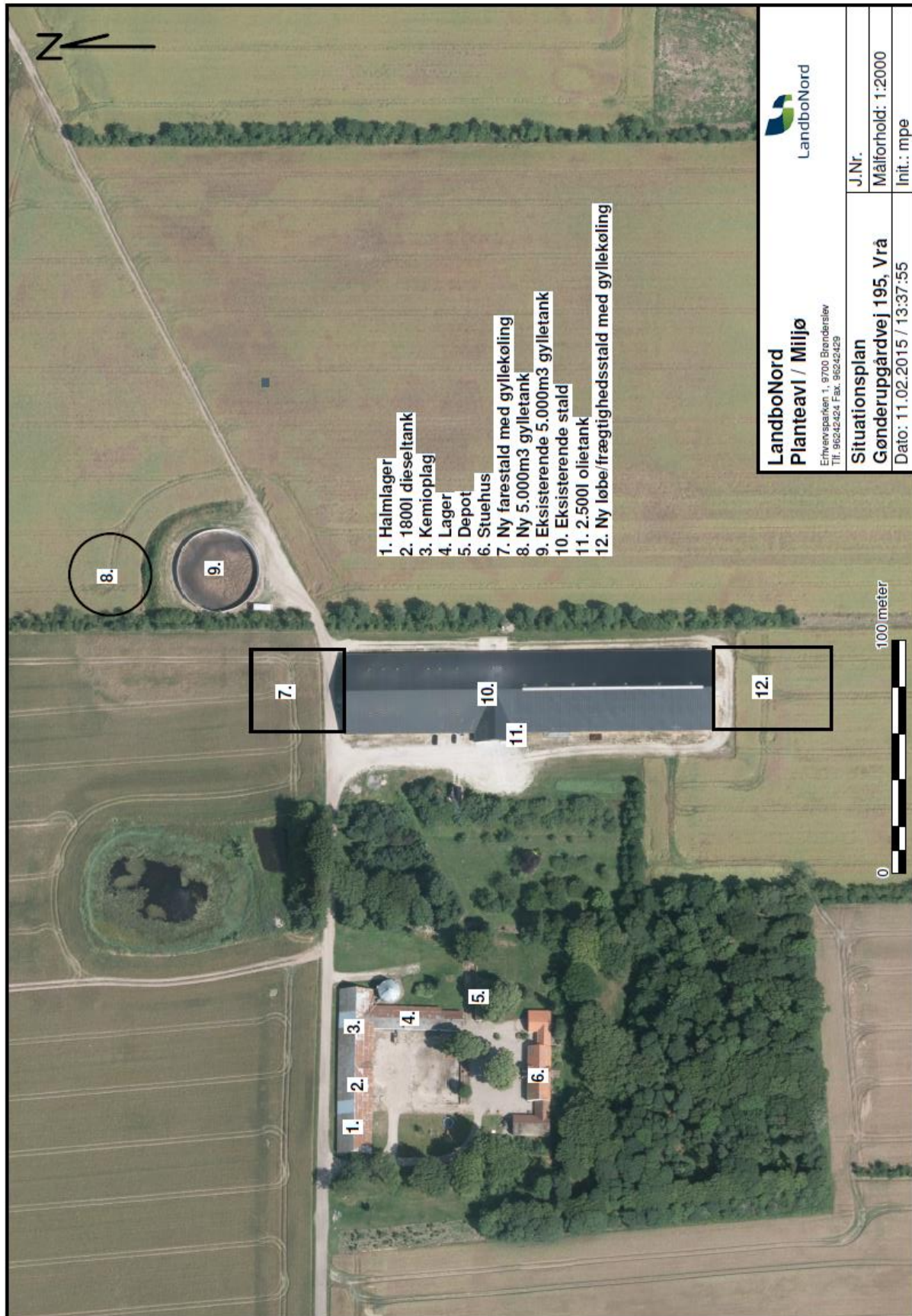
D. Transport til og fra ejendommen						
	Antal/mængde pr. år		Kapacitet pr. transport		Antal transporter pr. år	
	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt
Køb af sopolte	700	0	140	0	5	0
Salg af smågrise	30000	53000	580	530	52	100
Søer til slagteri	700	900	27	35	26	26
Døde dyr incl. nyfødte grise	3000	5000	30	50	100	100
Indkøbt foder/korn	685 t	1950 t	30t	30 t	23	65
Eget korn o.lign.	815 t	815 t	15t	15 t	54	54
Gylle i gyllevogn	4950 t	5600 t	25t	25t	198	224
Gylle i lastvogn	1820 t	5700 t	30t	30t	61	190
Halm fra mark	25 t	45 t	7,5 t	7,5 t	4	6
Dieselolie/fyringsolie	26000 l	26000 l	2500 l	2500 l	7	7
Fiber til biogas		890t		25t		35
Andet					6	8

Bemærkninger: Gylletransporter til Håsenvej og til biogasanlæg sker i lastvogn. Gylle internt på ejendommens arealer kan ske uden brug af offentlig vej. Korntransporter sker internt i høstperioden. Transporter med indkøbt korn, foder dyr og olie er jævnt fordelt over hele året.

E. Affald		
	Opbevaring	Bortskaffelse
Dagrenovation	i container ved 11 og 1.1.2	Kommunal ordning hver uge
Døde dyr	Smågrise i kølecontainer, større under kadaverkappe se bilag 2	DAKA
Landbrugsplast	-	Landbrugsordning ved Modtagestation Vendsyssel
Papir/nylonsække	-	Landbrugsordning ved Modtagestation Vendsyssel
Klinisk risikoaffald	I servicerum i stalden	Landbrugsordning ved Modtagestation Vendsyssel
Emballage fra sprøjtemidler	I kemirum i 8	Landbrugsordning ved Modtagestation Vendsyssel
Rester af sprøjtemidler	I kemirum 8	Landbrugsordning ved Modtagestation Vendsyssel
Spildolie	I bygn. 8	Landbrugsordning ved Modtagestation Vendsyssel
Oliefiltre	I bygn. 8	Landbrugsordning ved Modtagestation Vendsyssel
Akkumulatorer	I bygn.	Landbrugsordning ved Modtagestation Vendsyssel
Dæk	-	værksted
Jern/metal	Ved bygning 7	Produkthandler
Spraydåser	I bygning 8 eller ved servicerum i stalden	Landbrugsordning ved Modtagestation Vendsyssel
Lysstofrør	I bygning 8 eller ved servicerum i stalden	Landbrugsordning ved Modtagestation Vendsyssel
Elektronisk affald		genbrugsplads
Andet		

F. Støjkloder			
Type	Driftsperiode	Tiltag til begrænsning af støj	Placering
Ventilation	hele året	nyt anlæg med multi-step funktion	ny stald
Foderanlæg	2-3 gange i døgnet	nyt anlæg	ny stald
Kompressor	efter behov		5
Gyllepumper	ca 30 min pr uge		I fortank
Dgl. Brug af traktor			
Flytning af grise mellem staldafsnit			
Transport af levende dyr			
Bemærkninger:			

Bilag 2. Anlægstegning med nr. på bygningsafsnit og lagre

Bilag 3. Detaljeret vurdering af påvirkninger af naturområder

Retsgrundlag

Hjørring Kommune har vurderet, om der i forbindelse med udvidelsen er behov for beskyttelse af naturen med dens bestand af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særligt sårbart over for næringsstofpåvirkning⁴. Kommunen har konkret vurderet, om der er naturområder, der efter Kommunens vurdering ikke beskyttes tilstrækkeligt af beskyttelsesniveauerne i Husdyrgodkendelsesloven⁵. Endvidere har Kommunen vurderet, om det ansøgte projekt i sig selv eller tilsammen med andre planer og projekter kan påvirke Natura 2000-områder og/eller yngle- eller rasteområder for habitatdirektivets bilag IV-arter væsentligt⁶. Herved har Kommunen sikret sig, at husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, der er uforenelige med hensynet til omgivelserne⁷.

Kommunens vurdering af udvidelsens påvirkning af naturen, herunder beregninger af ammoniakafsætning, omfatter hele husdyrbruget, dvs. både eksisterende og nye anlæg. Kommunens vurdering af påvirkningen med ammoniak skal tage udgangspunkt i driften fra før husdyrbruget udvidede første gang efter 1. januar 2007. I 2008 blev der givet godkendelse til etablering af husdyrbruget. Vurderingen af påvirkningen med ammoniak tager således udgangspunkt i nudriften fra før etableringen i 2008⁸, d.v.s. ingen husdyr.

Beskyttet natur (naturbeskyttelses-, husdyrgodkendelsesloven og habitatdirektivet)

Naturbeskyttelseslovens § 3 beskytter overdrev, heder, moser, enge, strandenge, strandsumpe, søer og vandløb mod ændringer i tilstanden. Beskyttelsen gælder for alle de beskyttede naturtyper bortset fra søer og vandløb, hvis de har en minimumsstørrelse på 2.500 m² i sammenhængende areal. Beskyttelsen gælder for søer på 100 m² eller derover. De beskyttede vandløb er udpeget af de tidligere amtsråd og godkendt af miljøministeren.

Arealer, der er mindre end 2.500 m², er omfattet af beskyttelsen, hvis de indgår en mosaik af naturtyper med et samlet areal på 2.500 m² og for moser, også hvis de ligger i tilknytning til søer eller vandløb.

Husdyrgodkendelseslovens § 7 fastsætter en beskyttelse af en række konkrete ammoniakfølsomme naturtyper. Inden for de internationalt beskyttede Natura 2000-områder (kategori 1-natur) kan der således maksimalt tillades en total ammoniakbelastning på 0,2 – 0,7 kg N/ha/år, afhængig af antallet og størrelsen af øvrige husdyrbrug i nærområdet. Samme lov fastsætter også beskyttelsen mod ammoniak på udvalgte naturtyper uden for de internationale naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om højmoser, lobeliesøer og heder over 10 ha samt overdrev over 2,5 ha (kategori 2-natur), der er beskyttet mod en total ammoniakbelastning på mere end 1 kg N/ha per år, fra et givent husdyrbrug⁹.

Beskyttelsesniveauet på øvrige heder, moser og overdrev beskyttede efter naturbeskyttelseslovens § 3 samt ammoniakfølsomme skove (kategori 3-natur) beror på en konkret vurdering af, om der er tale om et naturområde af særlig regional eller lokal interesse¹⁰.

Denne vurdering beror først og fremmest på en vurdering af områdets naturkvalitet på en skala fra I – V (høj, god, moderat, ringe og dårlig). Naturkvaliteten vurderes dels efter områdets struktur, dvs. vegetationssammensætning, drift af arealet herunder evt. afgræsning samt naturtypekarakteristiske strukturer. Desuden vurderes kvaliteten i forhold til diversiteten og artssammen-

⁴ Jf. § 23 stk. 2 i Husdyrgodkendelsesloven

⁵ Jf. § 29 i Husdyrgodkendelsesloven

⁶ Jf. §§ 7, 8 og 11 i Bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (habitatbekendtgørelsen).

⁷ Jf. § 19 stk. 2 i Husdyrgodkendelsesloven

⁸ Jf. § 26 i Husdyrgodkendelsesloven

⁹ Jf. Bilag 3, A, Nr. 2 i Bekendtgørelse nr. 291 af 6. april 2011 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug

¹⁰ Jf. Bilag 3, A, Nr. 3 i Bekendtgørelse nr. 291 af 6. april 2011 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug

sætning på arealet, samt arternes følsomhed overfor ammoniak. Registrerede plantearter kategoriseres i denne sammenhæng som hhv. særligt værdifulde, positive, typiske, problematiske eller øvrige på baggrund af en artsliste udarbejdet af DMU. Endelig vurderes arealets værdi som levested for fredede eller rødlistede arter af planter og dyr og som yngle- og rasteområde for arter beskyttede efter habitatdirektivet (Bilag IV-arter).

Herudover inddrages en række øvrige forhold i vurderingen af krav til den maksimale ammoniakbelastning. Det gælder områdets:

- Status i kommuneplanen, herunder om det er omfattet af en udpegning som værdifuldt naturområde, økologisk forbindelse, rekreativt område eller værdifuldt kulturmiljø
- Status i forhold til fredninger, handleplaner for naturpleje eller anden planlagt naturindsats

Endelig inddrages hensynet til områdets ammoniakfølsomhed i forhold til den ammoniaktilførsel arealet modtager fra andre kilder. Det vil dels sige den generelle baggrundsbelastning i området, men også tilførslen fra konkrete lokale kilder, såsom husdyrbruget nuværende produktion, samt udbringning af gødning på nærliggende arealer.

Påvirkning af natur

Den samlede fordampning af ammoniak fra stald og lager er beregnet til 0 kg N/år i nudrift og 5.249 kg N/år i ansøgt drift. Udvidelsen af husdyrbruget medfører således en øget fordampning af ammoniak fra stalde og lagre på 5.249 kg N/år. Ammoniakfordampning i forbindelse med udbringning af husdyrgødning indgår ikke i beregningerne.

Natura 2000 (Kategori 1- natur)

Screening

Nærmeste Natura 2000 område er Nymølle Bæk og Nejsum Hede (EF-habitatområde 217), der ligger omkring 11 km sydøst for driftsbygningerne.

Udbringningsarealerne er hovedsagligt placeret i tilknytning til ejendommen, og alle ligger mere end 4 km. fra Natura 2000- områder.

Da driften af husdyrbruget ikke omfatter arealer indenfor internationale naturbeskyttelsesområder, vurderer Kommunen, at ammoniakfordampning igennem luftbåren ammoniak umiddelbart er den eneste potentielle påvirkning af terrestriske naturtyper og arter, der er udpegningsgrundlag for det nævnte Natura 2000 område.

Med henvisning til stor afstand og eksponentielt aftagende ammoniakbelastning med afstand fra kilden, er det ikke fundet relevant at beregne bidrag til luftbåren ammoniakbelastning i det nævnte område. Bedriftens andel af den luftbårne ammoniakbelastning af terrestriske naturtyper i området vil være marginal og øget ammoniaktab som følge af udvidelsen medfører ikke nogen beregningsmæssig øget ammoniakbelastning.

Konsekvensvurdering & Konklusion

Kommunen konkluderer på ovenstående baggrund, at det ikke er nødvendigt at foretage en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-områder.

Kategori 2- natur

I nærheden af ejendommen er der ikke registreret kategori 2-overdrev eller hede (Fig. 1).

Kategori 3- natur

I nærheden af husdyrbruget er der registreret flere overdrev, heder, moser, enge og vandhuller beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 (Fig. 1). Det er kommunens vurdering, at der ikke ligger ammoniakfølsom skov nær husdyrbruget.

For kategori 3-natur gælder, at kommunen ikke kan fastsætte krav om en samlet, maksimal merdeposition på mindre end 1,0 kg N/ha per år, men kan dog efter konkret vurdering tillade mere end 1 kg N/ha per år.

Naturpunkt 1:

En mose på ca. 0,3 ha, der er omfattet af Naturbeskyttelsesloven § 3. Mosen er en del af en mosaik af enge, moser og vandhuller langs Gønderup-Poulstrup Bæk.

Arealet ligger udenfor områder udpeget som særligt værdifuldt naturområde, værdifuldt naturområde og økologisk forbindelse i Kommuneplan 2013. Tålegrænsen for moser ligger i intervallet 15 - 25 kg N/ha/år, men afhænger af en konkret vurdering af det aktuelle areals naturkvalitet og artssammensætning. Den generelle baggrundsbelastning for arealet er 14,7 kg N/ha per år.

Det er i dette tilfælde ikke nødvendigt at stille krav til den maksimalt tilladte merbelastning med ammoniak på arealet, da denne ikke overskrider 1,0 kg N/ha per år, hvilket er det skrappeste krav kommunen kan stille til kategori 3- natur.

Ved udvidelsen tilføres 0,7 kg N/ha per år fra stald og lager (Tabel I), hvilket ikke overskrider den tilladte merbelastning på 1,0 kg N/ha per år for kategori 3- naturen.

Kommunen vurderer samlet, at ammoniakbelastningen fra stald og lager har en neutral effekt for de berørte arealer (Tabel I).

Påvirkning af yngle- og rasteområder for bilag IV arter

Yngle- og rasteområder for arter opført på habitatdirektivets bilag IV, er beskyttet mod beskadigelse og ødelæggelse.

Screening

Hjørring Kommune har ikke registreret arter omfattet af EF-habitatdirektivets bilag IV i nærheden af husdyrbruget eller udbringningsarealerne, men følgende arter omfattet af bilag IV kan have yngle- eller rasteområder på arealer i nærheden.

Odder *Lutra lutra* og flere arter af Flagermus findes udbredte i det meste af kommunen. Arterne vurderes dog ikke at blive negativt påvirket af øget ammoniakbelastning eller af andre forhold i forbindelse med udvidelse af husdyrbrug.

Spidssnudet frø *Rana arvalis*, Løgrø *Pelobates fuscus*, Strandtudse *Bufo calamita*, Stor vand-salamander *Triturus cristatus* og Markfirben *Lacerta agilis*, findes alle i dele af Kommunen. Disse arter kan potentielt alle blive negativt påvirket af øget ammoniaktilførsel til deres yngle- og rasteområder. Eksempelvis kan dette medføre forringet vandkvalitet i ynglevandhuller for padde eller det kan skabe øget tilgroning af lysåbne naturtyper, hvilket bl.a. medfører et ændret mikroklima med lavere temperatur, samt forringelser i fødeudbuddet til skade for både padde og firben. Yngle- og rasteområder for disse arter i området vil normalt begrænse sig til områder beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Nærmeste registrerede forekomst af kvælstoffølsomme bilag IV - arter ligger mere end 1,8 km fra husdyrbruget. Det er derfor ikke fundet relevant at beregne bidrag til luftbåren ammoniakbelastning.

Konsekvensvurdering & Konklusion

Kommunen konkluderer på ovenstående baggrund, at det ikke er nødvendigt at foretage en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på de nævnte bilag IV arter.

Udbringningsarealer i forhold til beskyttede naturarealer

Hjørring Kommune vurderer påvirkningen af naturområder, der skyldes udbringning af husdyrgødning på nærliggende marker, ifølge Miljøstyrelsens vejledning. Herunder anvendes i givet fald de mulige vilkår, som Miljøstyrelsen peger på. Miljøstyrelsens vejledning bygger i øvrigt på bilag 10 rapporten "BUFFERZONER omkring særlig sårbar natur som beskyttelse mod lokalt nedfald af luftbåret kvælstof fra danske landbrugsejendomme".

Natura 2000

Nærmeste Natura 2000 område er Nymølle Bæk og Nejsum Hede (EF-habitatområde 217), der ligger omkring 4 km sydøst for de nærmeste udbringningsarealerne. Der vil derfor ikke være en

målbar ammoniakbelastning fra udbringningsarealerne i kanten af habitatområdet. Se i øvrigt vurdering af kvælstofbelastning fra stald og lager under afsnittet 'Natura 2000'.

Øvrig beskyttet natur

Udbringningsarealerne støder flere steder op til ammoniakfølsomme naturområder (Fig. 2). Disse områder kan indeholde yngle- og rasteområder for bilag IV-arter, så som Spidssnudet frø, Løgfrø, Strandtudse, Stor vandsalamander, Markfirben, Odder og arter af Flagermus.

Ved udbringning af husdyrgødning vil merbelastningen med ammoniak på nærliggende naturområder ikke kunne overstige 1 kg N/ha per år – uanset typen af husdyrgødning før og efter og uanset dyretryk før og efter. Det er derfor kommunens vurdering, at udbringning af husdyrgødning på de ansøgte udbringningsarealer, ikke vil kunne medføre en tilstandsændring af de nærliggende § 3 beskyttede områder og dermed heller ikke beskadige yngle-/rasteområder for bilag IV-arter.

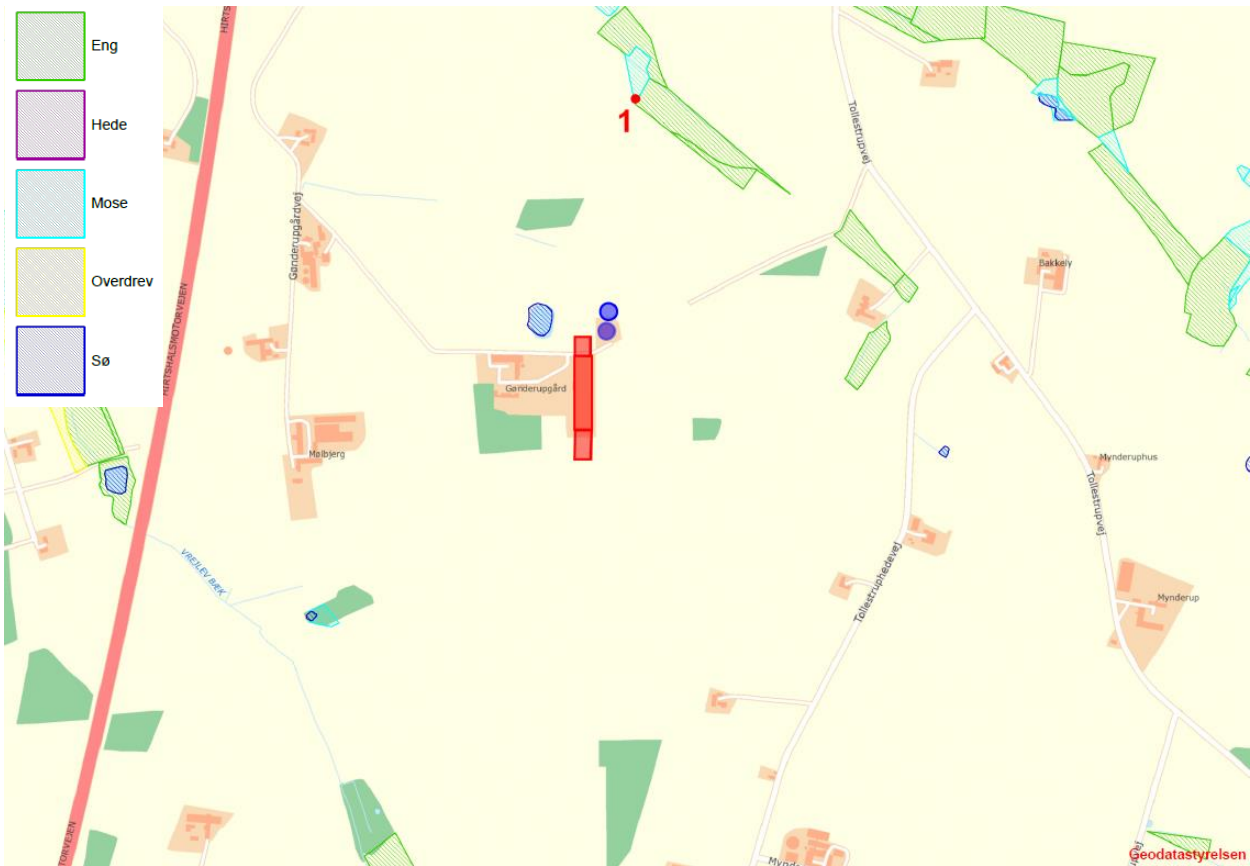
Øvrige bemærkninger

Vurderingen bygger på tolkning af luffoto, , beregning af ammoniakbelastning i husdyrgodkendelse.dk samt viden om tilstanden af konkrete naturarealer og udbredelsen af planter og dyr.

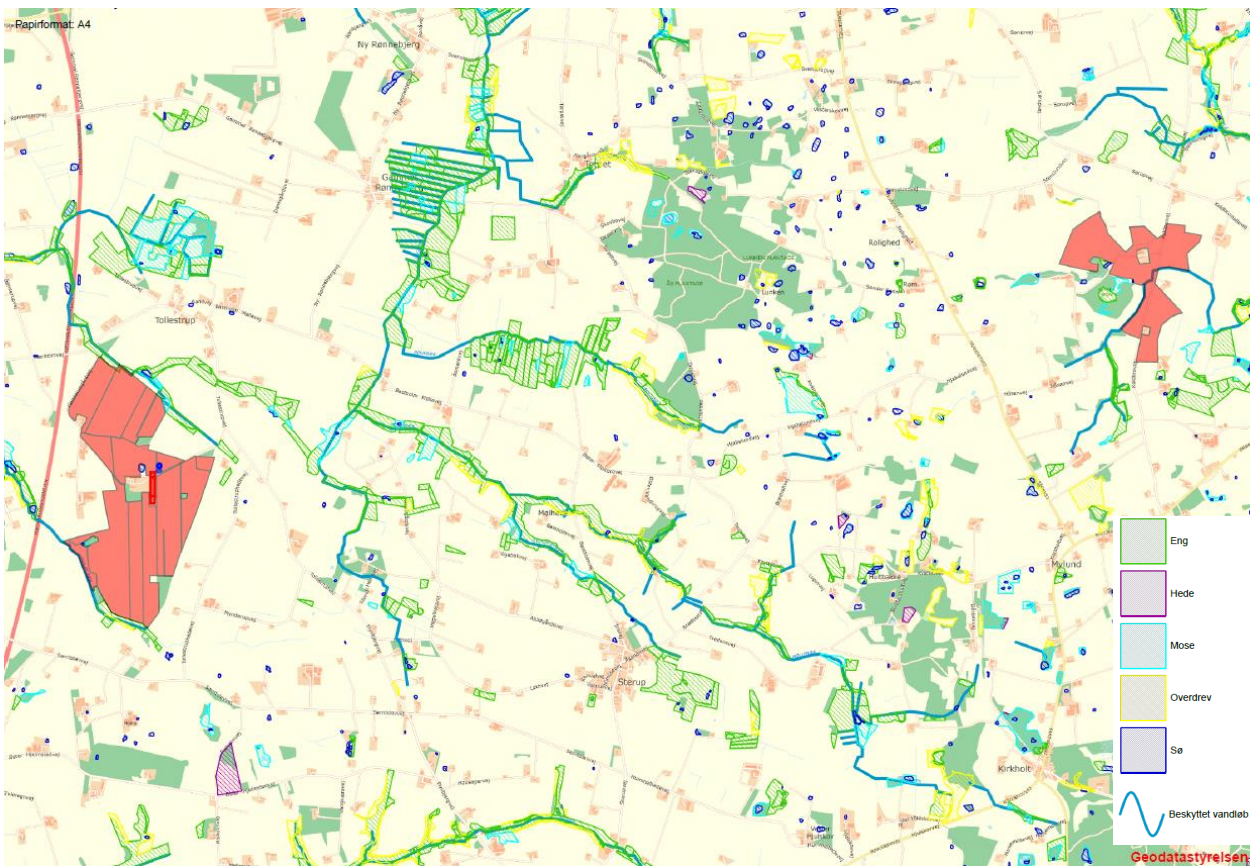
Tabel I: Beregnet ammoniakbelastning i udvalgte naturpunkter.

Naturpunkt	3
Naturtype	Mose
Natur-kategori	3
Vurderingsmetode*	C
Tålegrænse (kg N/ha per år)	15 - 25
Baggrundsbelastning (2012) (kg N/ha per år)	14,7
Merdeposition fra stald og lager (kg N/ha per år)	0,7
Tilladt merdeposition (kg N/ha per år)	(1,0)
Totalbelastning fra stald og lager (kg N/ha per år)	0,7
Tilladt totalbelastning (kg N/ha per år)	-
Afstand fra stald og lager til naturpunkt (m)	440
Planstatus	-

Vurderingen er foretaget ud fra metode C) naturvurdering kontor (på basis af luffotos, topografi, tidligere besigtigelser, planstatus mv.). Afstand fra stald og lager er opgivet som kortest afstand til naturpunktet.

Figur 1. Husdyrbrugets beliggenhed i forhold til naturpunkt 1 (rød prik)

Figur 2. Udbringningsarealer i forhold til beskyttede naturtyper og vandløb

Bilag 4. Detaljeret vurdering af påvirkning af fjord og hav

Udspretningsarealerne i den ansøgte bedrift afvander til Skagerak (135 ha) og til det Nordlige Kattegat (51 ha). Påvirkningen fra husdyrbruget skal derfor vurderes ud fra husdyrgodkendelsesloven, ud fra habitatdirektivet og i forhold til mål og rammer i den statslige Vandplan 2009 - 2015 for Nordlige Kattegat og Skagerrak

Krav og vurdering ud fra husdyrgodkendelsesloven

Til den nordlige del af Kattegat og til Skagerrak stilles der i husdyrgodkendelsesloven ikke maksimale grænser for udledning af kvælstof og fosfor, der rækker ud over de generelle harmoniregler til dette vandområde.

Krav og vurdering ud fra habitatdirektivet for arealer ved afvanding til Kattegat

Det er kommunens vurdering, at en forøget udledning af kvælstof og fosfor fra oplandet vil kunne medføre en merbelastning af det kystnære habitatområde "Aalborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord" (Habitatområde nr. 14) og Natura 2000 området "Hirsholmene og Elling Ås udløb" (Habitatområde nr. 4). Ifølge Natura 2000-basisanalysen for Hirsholmene og Elling Ås udløb er det marine miljø i Kattegat påvirkeligt af effekten fra tilførsel af næringsstoffer på grund af strømforholdene.

Kommunen skal derfor foretage en vurdering af, om udvidelsen af husdyrbruget i sig selv eller i sammenhæng med andre projekter vil kunne medføre en væsentlig belastning for habitatområderne.

Kommunen har foretaget en vurdering af projektet i overensstemmelse med habitatdirektivets retningslinjer og Miljøstyrelsens vejledning herom. I vejledningen har ministeriet opstillet to afskæringskriterier for, hvornår et projekt ikke kan medføre skadevirkning på overfladevande som følge af nitratudvaskning. Miljøstyrelsen antager, ifølge vejledningen, at grænsen for at der kan ses en påvirkning, er den samme for fosfor som for nitrat:

1. Påvirkning fra projektet i sig selv.
Kvælstof/fosfor-udvaskningen fra det samlede husdyrbrug må maksimalt udgøre 5 % af den samlede udvaskning til det aktuelle område – dog max. 1% hvis der er tale om vandområder der kan karakteriseres som et lukket bassin og/eller er meget lidt eutrofieret.
2. Påvirkning fra projektet i kumulation med andre planer og projekter.
Dyretrykket i det aktuelle opland må ikke have været stigende siden 1. januar 2007.

Ad 1. Påvirkning fra projektet i sig selv

Kvælstof

Oplandet, der antages at påvirke vandområdet Nordlige Kattegat, kaldes i Miljøstyrelsen opgørelse over dyretryk for "Nordlige Kattegat" og "Læsø", hvilket er sammenfaldende med den del af hovedvandområdet der i vandplanen betegnes Nordlige Kattegat. I udpegningsgrundlaget for habitatområdet Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord (H14) indgår marine naturtyper, der kan karakteriseres som lavvandede områder med langsom vandudskiftning. Det drejer sig om flodmundinger (naturtype nr. 1130), kystlaguner og strandsøer (naturtype nr. 1150) og større lavvandede bugter og vige (naturtype nr. 1160). Der kan være tvivl om, hvorvidt vandområdet skal karakteriseres som "et lukket bassin og/eller er meget lidt eutrofieret". Af hensyn til forsigtighedsprincippet, har Hjørring Kommune valgt, at næringsstofudvaskningen fra det konkrete projekt maksimalt må udgøre 1 % af den samlede udvaskning, jf. afskæringskriterium 1 ovenfor.

Oplandet til Nordlige Kattegat og Læsø har et samlet areal på 138.765 ha. Den samlede udvaskning fra diffuse kilder (dyrkede og udyrkede arealer samt spredt bebyggelse) beregnes ud fra følgende forudsætninger:

Ifølge vandplanen for Nordlige Kattegat og Skagerrak er den samlede kvælstofafstrømning fra vandoplandet (diffuse kilder) på 2.599 tons N/år. Hvis denne mængde opdeles på henholdsvis Nordlige Kattegat og Skagerrak ud fra forholdstal i DMU faglig rapport nr. 804-2010 (NOVANA) bliver udledningen til det Nordlige Kattegat 1.559 tons N/år.

Hvis bidraget fra et husdyrbrug skal udgøre 1 % jf. ovenfor skal merudvaskningen¹¹ fra et ansøgt projekt udgøre 21,83 tons N/år. Der skal så eksempelvis indgå 2.425 ha, i et område med en reduktionsprocent 25 og merudvaskningen fra husdyrgødningen skal være på 12 kg N/ha/år.

Med det tænkte eksempel er det sandsynliggjort, at det ansøgte projekt bidrager med langt under 1 % af den samlede udvaskning til det aktuelle vandområde jf. afskæringskriterium 1 ovenfor.

Fosfor

Ifølge vandplanen for Nordlige Kattegat og Skagerrak er den samlede fosforafstrømning fra vandoplandet (diffuse kilder) på 134 tons P/år. Hvis denne mængde opdeles på henholdsvis Nordlige Kattegat og Skagerrak ud fra forholdstal i DMU faglig rapport nr. 804-2010 (NOVANA) bliver udledningen til Nordlige Kattegat 80,4 tons P/år.

Hvis bidraget fra et husdyrbrug skal udgøre 1 % jf. ovenfor skal udvaskningen fra det ansøgte udgøre ca. 800 kg P/år. Der skal så eksempelvis i et projekt indgå 10.000 ha med et fosforoverskud på 20 kg P/ha.

Med det tænkte eksempel er det sandsynliggjort, at det ansøgte projekt bidrager med langt under 1 % af den samlede udvaskning til det aktuelle vandområde jf. afskæringskriterium 1 ovenfor.

Ad 2. Påvirkning fra projektet i kumulation med andre planer og projekter

Miljøstyrelsen har ud fra data i det Centrale Husdyrregister (CHR-registret) opgjort, at der i oplandet "Nordlige Kattegat" og "Læsø" i perioden fra 2007 til 2012 er sket en nedgang i det samlede antal DE fra 72.490 til 68.741.

Kommunen vurderer, at der ikke er andre kilder, der har medført en stigende næringsstofudvaskning fra oplandet til vandområdet fra 2007 og fremefter. Det være sig spildevand fra det åbne land, dambrug eller tilsvarende. Med hensyn til spildevand fra det åbne land, er der gennem den seneste årrække sket en stadig forbedret rensning af spildevand som led i kommunens spildevandsplanlægning.

Krav og vurdering ud fra habitatdirektivet for arealer ved afvanding til Skagerrak

Hjørring Kommune har vurderet det aktuelle projekts mulige påvirkninger af de marine dele af habitatområderne H1 (Skagens Gren og Skagerrak), H203 (Knudegrund) og H202 (Lønstrup Rødgrund).

I udpegningsgrundlagene for de to sidstnævnte områder ses ikke at være kvælstof- eller fosforfølsomme arter i det marine vandmiljø. Derimod er det uklart, om der i udpegningsgrundlaget for den marine del af H1 findes næringsstoffølsomme elementer, da Naturstyrelsen ikke har beskrevet grundlaget for udpegningen.

Det fremgår dog af såvel basisanalysen for Skagens Gren og Vandplan 2009-2015 for Nordlige Kattegat og Skagerrak, at miljømålet er "god tilstand". Det fremgår også, at miljømålet ikke er opfyldt i området. Det er derfor kommunens vurdering, at enhver yderligere væsentlig tilførsel af næringsstoffer fra oplandet vil forringe mulighederne for at opnå denne målsætning og bidrage til, at den samlede påvirkning af vandområdet øges, hvormed man bevæger sig i den forkerte retning i forhold til målsætningen.

Kommunen har derfor valgt at foretage en vurdering af projektet i overensstemmelse med habitatdirektivets retningslinjer og Miljøstyrelsens vejledning. I vejledningen har ministeriet opstillet to afskæringskriterier for, hvornår et projekt ikke kan medføre skadevirkning på overfladevande som følge af nitratudvaskning. Miljøstyrelsen antager ifølge vejledningen, at grænsen for at der kan ses en påvirkning, er den samme for fosfor som for nitrat:

1. Påvirkning fra projektet i sig selv.

¹¹ Med merudvaskning menes "mer" i forhold til udvaskning fra kunstgødning. I forhold til husdyrloven skal der kun vurderes på merudvaskning fra husdyrgødning i forhold til kunstgødning. Merudvaskning for kvæggylle er ca. 6 kg N/ha/år, for svinegylle ca. 8 kg N/ha/år og for mink- og fjerkræs ca. 12 kg N/ha/år.

Kvælstof/fosforudvaskningen fra det samlede husdyrbrug må maksimalt udgøre 5 % af den samlede udvaskning til det aktuelle område – dog max. 1% hvis der er tale om vandområder der kan karakteriseres som et lukket bassin og/eller er meget lidt eutrofieret.

2. Påvirkning fra projektet i kumulation med andre planer og projekter.

Dyretrykket i det aktuelle opland må ikke have været stigende siden 1. januar 2007.

Ad 1. Påvirkning fra projektet i sig selv

Kvælstof

Skagerrak er kategoriseret som "sårbart vandområde", men ikke som "meget sårbare vandområder". Oplandet, som antages at påvirke vandområdet Skagerrak og Skagens Gren, kaldes i Miljøstyrelsens opgørelse over dyretryk for "Skagerrak/Vesterhav". Vandområdet kan efter kommunens vurdering ikke betegnes som et lukket bassin eller et meget lidt eutrofieret område. Det er derfor 5 %-grænsen, der er gældende for projektet.

Oplandet har et samlet areal på 127.236 ha. Den samlede udvaskning fra diffuse kilder (dyrkede og udyrkede arealer samt spredt bebyggelse) beregnes ud fra følgende forudsætninger:

Ifølge Vandplan 2009-2015 for Nordlige Kattegat og Skagerrak er den samlede kvælstofafstrømning fra vandoplandet (diffuse kilder) på 2599 tons N/år. Hvis denne mængde opdeles på henholdsvis Nordlige Kattegat og Skagerrak ud fra forholdstal i DMU faglig rapport nr. 804-2010 (NOVANA) bliver udledningen til Skagerrak 1.040 tons N/år

Hvis bidraget fra et husdyrbrug skal udgøre 5 % jf. ovenfor skal merudvaskningen fra et ansøgt projekt udgøre 69,80 tons N/år. Der skal så eksempelvis indgå 7.755 ha i et område med reduktionsprocent 25 og merudvaskningen fra husdyrgødningen skal være på 12 kg N/ha/år.

Med det tænkte eksempel er det sandsynliggjort, at det ansøgte projekt bidrager med langt under 5 % af den samlede udvaskning til det aktuelle vandområde jf. afskæringskriterium 1 ovenfor.

Fosfor

Ifølge Vandplan 2009-2015 for Nordlige Kattegat og Skagerrak er den samlede fosforafstrømning fra vandoplandet (diffuse kilder) på 134 tons P/år. Hvis denne mængde opdeles på henholdsvis Nordlige Kattegat og Skagerrak ud fra forholdstal i DMU faglig rapport nr. 804-2010 (NOVANA) bliver udledningen til Nordlige Kattegat 53,6 tons P/år.

Hvis bidraget fra et husdyrbrug skal udgøre 5 % jf. ovenfor skal udvaskningen fra et ansøgt projekt udgøre ca. 2680 kg P/år. Der skal så eksempelvis i et projekt indgå 33.500 ha med et fosforoverskud på 20 kg P/ha.

Med det tænkte eksempel er det sandsynliggjort, at det ansøgte projekt bidrager med langt under 5 % af den samlede udvaskning til det aktuelle vandområde jf. afskæringskriterium 1 ovenfor.

Ad 2. Påvirkning fra projektet i kumulation med andre planer og projekter

Miljøstyrelsen har ud fra data i det Centrale Husdyrregister (CHR-registret) opgjort, at der i oplandet "Skagerrak/Vesterhav" i perioden fra 2007 til 2012 er sket en nedgang i det samlede antal DE fra 77.424 til 73.372.

Kommunen vurderer, at der ikke er andre kilder, der har medført en stigende næringsstofudvaskning fra oplandet til vandområdet fra 2007 og fremefter. Det være sig spildevand fra det åbne land, dambrug eller tilsvarende. Med hensyn til spildevand fra det åbne land, er der gennem den seneste årrække sket en stadig forbedret rensning af spildevand som led i kommunens spildevandsplanlægning.

Krav og vurderinger ud fra Vandplanernes mål og rammer ved afvanding til Kattegat

Det ansøgte projekt udleder til Nordlige Kattegat, der er en delmængde af "Nordlige Kattegat og Skagerrak". Det fremgår af "Vandplan 2009-2015 for Nordlige Kattegat og Skagerrak" at miljømålet for området er "god tilstand", og at dette mål ikke er opfyldt. Kommunen må derfor, som

udgangspunkt, ikke give tilladelse til en øget påvirkning af området før ”det er godtgjort, at miljømålet uanset tilladelsen kan nås ved hjælp af andre tiltag.”

Det er i habitatvurderingen ovenfor godtgjort, at det ansøgte projekt hverken i sig selv eller i kumulation med andre planer og projekter vil medføre skadevirkning på det marine miljø i Kattegat som følge af udledning af kvælstof og fosfor. Afskæringskriteriet for projektets påvirkning i sig selv hviler på den præmis, at en mertilførsel på op til 1 % i oplandet i sig selv ikke vil kunne føre til en målbar miljømæssig effekt¹². Det er derfor kommunens vurdering, at projektet ikke øger påvirkningen af området.

Det er i habitatvurderingen ovenfor ligeledes godtgjort, at der ikke er andre kilder, der har medført en stigende næringsstofudvaskning fra oplandet til vandområdet fra 2007 og fremefter.

Krav og vurderinger ud fra Vandplanernes mål og rammer ved afvanding til Skagerrak

Det ansøgte projekt udleder til Skagerrak, der er en delmængde af ”Nordlige Kattegat og Skagerrak”. Det fremgår af ”Vandplan 2009-2015 for Nordlige Kattegat og Skagerrak” at miljømålet for området er ”god tilstand”, og at dette mål ikke er opfyldt. Kommunen må derfor, som udgangspunkt, ikke give tilladelse til en øget påvirkning af området før ”det er godtgjort, at miljømålet uanset tilladelsen kan nås ved hjælp af andre tiltag.”

Det er i habitatvurderingen ovenfor godtgjort, at det ansøgte projekt hverken i sig selv eller i kumulation med andre planer og projekter vil medføre skadevirkning på det marine miljø i Skagerrak som følge af udledning af kvælstof og fosfor. Afskæringskriteriet for projektets påvirkning i sig selv hviler på den præmis, at en mertilførsel på op til 1 % i oplandet i sig selv ikke vil kunne føre til en målbar miljømæssig effekt²². Det er derfor kommunens vurdering, at projektet ikke øger påvirkningen af området.

Det er i habitatvurderingen ovenfor ligeledes godtgjort, at der ikke er andre kilder, der har medført en stigende næringsstofudvaskning fra oplandet til vandområdet fra 2007 og fremefter.

¹² Jf. Kammeradvokatens notat af 25.06.2010 til Miljøstyrelsen

Bilag 5. Notat om Standardsædskifter og referencesædskifter

Uddrag af Miljøstyrelsens notat om Standardsædskifter og referencesædskifter af 08.02.2012

Kriterier for svine og plantesædskifter		Vinterraps	Frøafgrøder	Sukkerroer	Kartofler	Erter	Udvaskningsindex	Max. areal med efterafgrøder
S1	Ref. lerjord < 0,8 DE/ha	> 15 %				0-10 %	96	20
S2	Ref. lerjord > 0,8 DE/ha	> 15 %				0-10 %	93	20
S3	Ref. sandjord < 0,8 DE/ha	< 15 %				0-10 %	100	40
S4	Ref. sandjord > 0,8 DE/ha	< 15 %				0-10 %	98	40
S5	Frøsædskifte < 0,8 DE/ha		> 10 %			0-10 %	89	30
S6	Frøsædskifte > 0,8 DE/ha		> 10 %			0-10 %	86	30
S7	Roesædskifte < 0,8 DE/ha			> 15 %		0-10 %	90	40
S8	Roesædskifte > 0,8 DE/ha			> 15 %		0-10 %	88	40
S9	Frø+roesædsk. < 0,8 DE/ha		I alt > 15 % i alt +			0-10 %	89	40
S10	Frø+roesædsk. > 0,8 DE/ha		min. 5 % frøgræs			0-10 %	88	40
S11	Kartoffelsædsk. < 0,8 DE/ha				> 20 %	0-10 %	97	40
S12	Kartoffelsædsk. > 0,8 DE/ha				> 20 %	0-10 %	96	40
S13	100 % vintersæd	< 17½%					102	0
S14		17½-22½%					100	0
S15		22½-27½%					99	0
S16		> 27½%					97	0